

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
 Negyedévre 3. Negyedévre 4. 50.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utoza 49. szám.

A görög kath. püspökség és a kálvinisták.

Debrecen, október 26.

„Suum cuique! Mindenkinek legyen meg a magáé. Többet pedig senki se igényeljen, mint amennyit igényelhet“.

Ezekkel a szavakkal végződött be e lap előző számának első cikke. Ezek a bölcs szavak adják a magyarázatát annak a nyugtalanságnak is, amelyet a görög katolikus püspökség Debreczenbe hozatalának gondolata a magyar kálvinisták körében mindenfelé keltett.

Suum cuique! Ez a vezérelv indította a magyar kálvinistákat arra, hogy a legmelegebb rokonszenvvel karolják fel a magyar görög katolikusoknak a külön püspökség kivívására irányuló törekvését. Kálvinista vezető emberek buzgólkodtak versenyezve a görögkatolikusokkal ez iránt s latba vetették a görögkatolikusokénál igen sokszor súlyosabb befolyásukat. Pedig bizonyára nem az a meggyőződés vezette őket, hogy Magyarországon nincsen még elég rómaikatolikus püspökség (a görög szertartású katolikusok is csak római katolikusok), vagy hogy a magyar állam nem áldoz eleget tisztán vallásfelekezeti célokra, vagy hogy éppen a római katolikus egyház kevesebbet kap,

mint a többi vallásfelekezetek. Az 1848. évi XX. törvénycikk teljes és tökéletes egyenlőségének im újabb s még nagyobb megtépésére voltak készek, hogy görög katolikus magyar testvéreik is kaphják meg a magukét.

De suum cuique! A római katolikus püspökségnek a görög szertartású magyarok méltányos, nemzeti szempontból is helyes kívánsága folytán szaporítása nem járhat együtt a kálvinista érdekek teljes megkárosításával. A püspöki székhelynek Debreczenbe hozatala pedig nagyon is az volna. Debreczen kálvinista város, és az ő összes közállapotainak, kulturájának kálvinista jellegét nem szüntetheti meg a különböző felekezeteknek itteni békés együttélése. Debreczen az ország összes kálvinistái magukénak tartják s büszkén gondolnak mindenütt a kálvinista Rómára. Mindez megszűnnék azzal, ha Debreczen római katolikus püspöki székhelyé lenne, bevonulna ide a püspök a káptalanjával, udvari papságával és — éppen nem kizárt föltevés — agresszív felekezeti törekvéseivel. Szatmár is erős kálvinista fészek volt még kétszáz év előtt s amint a püspökség oda került, fokról-fokra apadt a kálvinisták száma.

Ha a reformátusoknak akár az öneik az 1848. XX. t.-cikk alapján joggal kijáró állami segítséggel, akár a maguk erejéből valami nagy, erős, központi kálvinista intéz-

ményt létesíthetnének, bizonyára nem gondolnának arra, hogy Esztergomba, Egerbe, Pécsre vagy Székesfehérvárra vigyék azt, hanem olyan városban igyekeznének elhelyezni, amelyben a kálvinistaság van itt-hon. És a reformátusoknak csak az egy Debreczenük van, — nem csoda, ha ennek az egyetlen főhelyüknek elvesztésére félve gondolnak.

Suum cuique! Ennek az elvnek kell érvényesülni a Debreczen által rég forrón óhajtott s most már a megvalósuláshoz jutott egyetem kérdésében is. Az ország egyik egyetemén van római katolikus theologiai fakultás, ellenben protestáns theologiai fakultás eddig nincs. A debreczeni állami egyetem kérdésével kapcsolatosan a reformátusok tiszántúli egyházkerülete, mint a debreczeni kollégium főhatósága, készre nyilatkozott negyedfélszáz éves főiskoláját átengedni, csak azt kötve ki, hogy a debreczeni egyetemen református theologiai fakultás is legyen, amelynek költségét azonban az egyházkerület viseli. A már meglévő római katolikus theologia mellett egy protestáns theologiai fakultásnak ugyancsak állami pénzen fenntartása lett volna a suum cuique elvének folyománya, ám a református egyház im még idáig sem ment s kész az ő lelkész jelöltjeinek oktatásával járó költségeket maga teljesíteni. Ám a püspökségnek Debreczenbe hozatala azt fogja maga után vonni, hogy a debreczeni egyetemen a refor-

BORSALINO KALAPOK FEKETÉNÉL.

A éjjeli óraütés.

Irta: WARD MUIR.

Fantasztikusan díszített kis óra volt és a sötét bíbor zománc, mely fedte, szinte olvadni látszott a villamos lámpa sugaraiiban, mely az éjjeli szekrény felett, melyen az óra állott, függött.

Lord Morloch a kis órára bámult. Felesége volt, — azé a leányosan bájos asszonyé, aki ebben a szobában halt meg egy évvel ezelőtt és akinek emlékezte átiárta a kastély minden zegét-zugát. Ez az óra is az ő kedves játékszere volt és mindig így állott ott az ágy mellett, úgy hogy ha éjjel felébredt, mindig megtudhatta, hogy mennyi az idő, anélkül, hogy fel kellett volna csavarnia a villanyt. Az óra ismétlő szerkezetű volt. Tetején egy drágaközből készült gomb volt, melyet ha megnyomtak, kis ezüst csengő jelezte az órát. Eltekintve halk és arányos ketyegésétől, egész nap és egész éjjel csendes volt a kis óra, de akármelyik pillanatban, ha megnyomták az ismétlőgombot, bonyolult és pontos szerkezetének belsejéből tompított, de tiszta hangú csengő jelezte édes és halk hangon az órát.

Alistair Morloch felesége gyakran fekiült ébren a nagy, régi ébenfa ágyban és csak ki kellett nyujtania kezét és megnyomnia a gombot, az óra tetején, hogy tudomást szerezzen az éj előrehaladtáról. És Alistair félálomban gyakran hallotta, hogy miként számlálja a kis

óra a sötétben az időt és mindjárt tudta, hogy feleségén megint erőt vett a félelmetes álmatlanság; és ilyenkor maga is mindenkor felébredt, hogy beszélgesse vele, vagy felcsavarva a villanyt, felolvasson neki és így csalogassa az álmat, mely magától nem akart jönni.

És aztán a gyenge, leányos asszony hirtelen megbetegedett és meghalt és Alistair Morloch végtelen fájdalomtól lesújtva külföldre ment, hogy utazásban kísérelje meg bánatát feledni. Azonban egy év leteltével atyját, az öreg lord Morlochot is levitték a családi sírboltba és a fiatal főurnak haza kellett sietnie vándorlásából, hogy utána nézzen birtokainak.

Hazaérkezése valóságos kinszenvedés volt számára. A kastély minden egyes szobája elhunyt neijére, Eileenre emlékeztette. De Alistair külsőleg nyugodtnak látszott. Bérli és alkalmazottai előtt ifjú arca kifejezéstelen maradt, de bensőleg végtelen fájdalom marangolta szívét, neki a kastély komor börtön volt, mióta abból szeretett élettársa eltiint.

Ma, hazaérkezésének első éjjelén, korán visszavonult és hamarosan elküldötte inasát is. Nyugodni kívánt és le akarta zárni szemeit, melyeket hántottak a boldog múlt fájó emlékei. És ime, ebben a szobában minden tárgy Eileenről beszélt, legfőképpen pedig ott ágya mellett, ott állott órája és állhatatosan ketyegett, akár csak akkor, mikor ő még élt.

Azokban a napokban ez a régiesen bebutorozott szoba gyönyörűnek tiint fel szemei

előtt; megfeketedett ősi butorzata, sötét függönyei, hatalmas, mennyezetes ágya, a faragott, árnyatvető padmalynem látszottak olyan komornak, mint most. Eileen ifjusága mindent vidámmá tett, de az ő jelenlétéből nem maradt semmi más, csak a kis ismétlő óra.

És midőn lefeküdt és kialudt a villany, a sűrű sötétség lidércnyomás gyanánt nehezedett rá. Ágya fizikai fájdalommal érzett; mintha csak a hatalmas terem összehúzódott volna. Felizgatott idegei játékot űztek volna vele.

Valami titokzatos dolog volt a szoba levegőjében. Most már majdnem azt kívánta volna, hogy a szolgák más szobát rendeztek volna be neki, de erre nem is gondolt. És különben is nem akart gyáva lenni. Szembe kell szállania az étellel legjobb erejével és vezetnie az ősi birodalmat haláláig, mely majd újból egyesíti szeretett Eileenjével.

Egy darabig álmatlannal fekiült, majd a pusztá fáradtságtól elnyomta az álom. Álom jöttek agyába, — zavart és kínzó álmok. Az utóbbi hónapok eltűntek emlékezetéből és ismét azokban a napokban élt, midőn Eileen még vele volt. És egyszerre, mintha csak hallotta volna, hogy ott van valahol mellette — és ekkor a kis óra el kezdett űtni!

Ez csak álom lehetett.

Nem! Egy pillanat alatt teljesen ébren volt.

Ez nem volt álom.

A sűrű sötétségben ágya mellett űtött az óra! Mereven, minden idegét megfeszítve fe-

mátus theologiai fakultáshoz a görög katolikus papjelöltek képzésére egy másik theologiai fakultást állítanak, — természetesen nem a görög katolikus egyház költségén, hanem éppen úgy, mint a püspökséget, állami költségén, vagy legfeljebb a város anyagi hozzájárulásával.

Suum cuique! Hallom az ellenvetést: nem indokolt-e, hogy ha már lesz a protestánsoknak egyetemi theologiai fakultása, legyen a görög katolikusoknak is. Am itt nagy tévedés vagyis. Görög katolikus teológia éppen úgy mint görög katolikus egyház önállóan nem létezik. Az, amit nálunk görög katolikus egyháznak neveznek, nem más mint a római katolikus egyháznak görög szertartású része, amely a pápa főnöksége alatt áll s Magyarországon a primásnak éppúgy alá van vetve, mint a latin szertartású (közönségesen is római katolikusnak nevezett) rész. Ennek a görög szertartású résznek ugyanaz a hittana és hittudománya, ami a latin szertartásúé és csupán a liturgia (istenisztelet külső rendje) tekintetében, meg az által különböznek attól, hogy alsóbb papok nős emberek is lehetnek. Külön görög katolikus teológiáról tehát nem lehet szó, amint hogy most is a budapesti egyetemen theologiai karán tanulnak a latin szertartásúakkal együtt a görög szertartású papnövédek. Ha tehát a debreczeni egyetemen a görög katolikus papnövédek oktatására is történnék berendezkedés, ez azt jelentené, hogy a budapesti után egy második római katolikus theologiai fakultás létesülne itt állami pénzen, ugyanakkor, amikor a református fakultás költségét maga az egyház viseli.

Suum cuique! Hol marad ez az elv, ha a dolgok ily módon alakulnak? Debreczen ősi kálvinista főhely, teljesen összeforrott kálvinistasággal. A kálvinisták itt lakó püspökének javadalmához azonban nem járul semmivel, de a görög katolikus püspöknek kész első szóra nagy összeget áldozni. Itt van a kálvinisták legelső, legnagyobbiskolája. Ezt most feláldozzák, hogy Debreczen egyetemet nyerhessen

küdt. Tudta jól, hogy az óra nem üthet, hacsak az ismétlő szerkezet gombját valaki meg nem nyomja. És mégis, magányos szobájának vak sötétjében az óra el kezdett ütni: egy, kettő, három, négy — hallotta vékony tompa hangját, amely a körülötte lévő üres csöndben tündéri zenének tünt föl — öt, hat, hét, nyolc — mechanikusan, ösztönszerűleg számlálta az ütéseket — kilenc, tíz, tizenegy, tizenkettő! Az óra éjfél ütött.

Eileen órája, amely sohasem ütött, hacsak a gombot le nem nyomta valaki, jelezte az éjfél, dacára annak, hogy Alistair egyedül volt a szobában és hozzá sem nyúlt.

Alistair agyán a zavaros gondolatok tömege rohant át. Szíve hangosan dobogott. Valaki volt vele a szobában! Valaki ott állott ágya mellett! Valaki megnyomta az ismétlő gombot Eileen óráján!

Alistair karja villámgyorsan nyúlt ki a takaró alól ama hely felé, ahol az órának lennie kellett az éjjeli szekrényen.

És a sötétben egy kezét érintett meg.

Szorosan megragadta.

Vékony ujjakat érzett, melyek hidegek voltak. És az egyiket egy gyűrűt érzett, mely érdes volt a drágakövektől. A pillanat egy töredékéig a kéz mozdulatlan maradt markában, de aztán kisiklott belőle. A gyűrű azonban ott maradt ujjai között.

A sötétségben valami suhogást hallott.

s ez által szellemi és anyagi téren óriásilag fejlődhesen. Az ősi főiskola feláldozásának csak az az ellenértéke, hogy a maga pénzén theologiai fakultást kap. Am ugyanakkor a görög katolikusok is kapnak ugyanitt fakultást az állam költségén.

Ez a suum cuique? Ezt akarja Debreczen? Azt akarja országnak-világnak tudtul adni az ős-civis város, hogy a civisek immár nem akarnak kálvinisták lenni, hanem megirigylve Hajdudorog dicsőségét, görög-katolikus metropolissá akarják tenni a kálvinista Rómát? Vagy azt akarja csattanósan bizonyítani, hogy Debreczenben a kálvinista civiseknek nincsen már semmi szavuk az ügyek intézésére, hogy a híres debreczeni civisöntudatnak itt immár nyoma sincs és a városházán teljesen azok vannak otthon, akiket ide nem köt semmiféle történelmi hagyomány?

Debreczenről néhány év előtt még az a hit volt országszerte elterjedve, hogy itt mindenkit „jött-ment“-ként néznek le, aki nem itt született s akinek háza, földje nincs. Meg az a hit, hogy itt még a kisprépost is tiszteletbeli kálvinista. No, ugyan a görög-katolikus püspökségért folytatott tülekedés váltig rácsófol erre a hitre. Hiszen erőnek erejével hozni akarják már ide az itt teljesen idegen embereket s még tán a kálvinista püspöktől is azt várják, hogy legalább félig görögkatolikussá legyen.

KÜLDÖTTSEGEK A KULTUSZMINISZTERIUMBAN. A tankerületi főigazgatók küldöttsége tisztelgett gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszternél. A küldöttség nevében Géressy Kálmán, a debreceni tankerület kir. főigazgatója üdvözölte a minisztert. Egyszerűsödött arra is kérte, hogy a főigazgatói státus rendezését amelyet ebben az esztendőben megkezdett, tovább folytassa. Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter mindenekelőtt örömet fejezte ki azon, hogy a nagyjelentőségű kulturumkát végző főigazgatók testületileg megjelentek előtte. A küldöttséget biztosította főindulatáról, amelynél fogva ha

Balkezével a villanylámpa kapcsolója után nyúlt és a szobát csakhamar fény öntötte el. Nem volt ott senki!

De amint szeméit megerőltetve igyekezett a helyiség legtávolabbi részeit is tekintetével átkutatni, úgy vélte, mintha az erkélyajtó függönyei mozognának. Igen, láthatólag befelé hajoltak.

Felugrott és az erkélyajtóhoz szaladt. Az nyitva volt. A szoba a földszinten feküdt. Alistair kiment az erkélyről a szabadba. Az éjszaka koromsötét volt. Semmit sem lehetett látni. Semmit! És egy hang sem halatszott, csak egy bagoly félelmetes huhogása és a Loch Morloch habjainak zugása, amint messze a kastély alatt megtörték a kavicsos parton.

Alistair visszatért szobájába. Az első tekintet az ágya mellett fekvő asztalkára vetette. Eileen órája még mindig ott állott alig észrevehetőleg ketyegve. A mutató valamivel túl volt a tizenkettőn. Érthetetlen dolog!

Keresztül ment a szobán, míg teljesen a lámpa fénykörébe nem ért és aztán kinyitva tenyerét, megnézte az abban levő dolgot.

Eszmélete majdnem elhagyta, mert kezében Eileen gyűrűje volt!

Felesége gyűrűje, az a különös régi gyűrű, melyet ő adott neki és amelyet mindig viselt, az volt a gyűrű, melyet a sötétben az eltűnő és fagyos kézzől lehuzott!

És Eileen ezzel a gyűrűvel temették el!

Mielőtt a koporsó fedelét rácsavarták

csak tőle függne. 24 óra alatt teljesítene. mindazokat az óhaiokat és kívánságokat, melyek még a státusrendezésre vonatkozólag fennállhatnak. Mindenesetre a legnagyobb jóindulattal terjeszti ezt a kérdést a döntésre hivatott envező elé és reméli, hogy közmegelegedést keltő megoldást fog találni.

A közgyűlés előkészítése

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A jog- és pénzügyi bizottság ma délután tartotta meg ülését, amelyen a költségvetés tárgyalását fejezték be s egyéb fontos ügyeket készítettek elő.

Tudósításunk a következő:

Jelen voltak Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöke alatt Körner Adolf főjegyző, Dóczy Emília dr. tb. főjegyző, Tüdős Kálmán dr. főorvos, Rostás István főkapitány, Debreczeni Jenő világitási vállalati igazgató, Kondor Kálmán főszámvevő, Kövendy Domokos köztisztviselési felügyelő, Bacso Dezső, Csanak József, Freund Jenő dr., Feier Ferenc dr., Jánosi Zoltán, Kenézy Gyula, Kardos László, Nagy Jakab, Poroszlav László, Tüdős János dr., Tóth István, Zádor Lajos és Zöld József jegyző.

Az egyetemi törvény.

Zöld József jegyző ismerteti a tanács előterjesztését, amely szerint bejelenti a debreceni és pozsonyi m. kir. tudományegyetem felállításáról szóló 1912. évi XCXVI. törvények életbeléptetését, tudomásul vételét és azt kéri: a közgyűlés fejezze ki örömeit.

A bizottság elfogadta az előterjesztést.

A költségvetés.

A költségvetés folytatólagos tárgyalásai során kimondta a bizottság, hogy a gazdasági ismétlő iskola részére adott földek földvédelmének elszámolására hiviák föl az iskola vezetőjét. A színházra fölvetett 20.000 korona törlését és az összeg fölvetését kimondó határozatot helyezték hatályon kívül. A csatornázási költségvetésnél a bevétel és kiadás elkönnyítésére tettek megkezdést Révi Nándor dr. és Jánosi Zoltán, végül Kondor Kálmán h. főszámvevő fölvilágosításai után elfogadták a tetteket. Freund Je-

volna, ő utolsó bucsút mondott holt szerelmének, reányomta az utolsó csókot a mozdulatlan ajkakra és akkor saját szemével látta, hogy a gyűrű, melyet felesége annyira szeretett, ott maradt a halott ujján. Ezt a gyűrűt vele együtt temették el. És mégis itt van gunyosan csillogva feléje és ő a sötétben egy kézzel huzta le azt! És ez a kéz okozta azt is, hogy Eileen órája éjfél ütött!

Sápadt napsugár siklott végig a Loch Morloch fodrozódó felületén, midőn Alistair a kastélyból lement a kápolnához, ahol a családi sírboltban örök nyugalomra helyezték Eileen-t.

Egyedül volt és arca elszántságot fejezett ki. Senkinek sem volt szabad tudnia erről a különös látogatásról; senkinek sem volt szabad elkísérnie erre a félelmetes felderítő utra. Talán feltörték Eileen koporsóját? Valami szentségtörő kéz vette le ujjairól a gyűrűt? Lehetetlennek látszott. Idegen nem juthatott a sírbolt kulcsaihoz. De ha a koporsót nem nyitották fel...

Alistair összerázkódott.

A kulcs csikorgott a zárban. Alistair feltárta a vasajtót és belépett őseinek sírboltjába. Végző erőfeszítéssel megacélozta akaratát és felnyitotta azt a kisebb ajtót is, mely az üreget zárta, ahol Eileen nyugodott.

Igen, a koporsó ott volt.

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolesobbban

Szigoru szabott
árak mellett
szereshetjük be

WEISZ ADOLF
posztóhereshedőni, Debreczen, Rössuth-u 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

nő a zenekonzervatórium segélyvénél figyelmébe ajánlandónak tartja a közvilágításnak, hogy miután a Zenede városi társaságával, amely óriási teherrel jár, a zenekultusz iránt kötelességének a város teljeseen eleget tett és ilven segélyezések azután már nem adhatók. A bizottság ehhez hozzájárult. A bizottság ezek szerint a költségvetést megállapítottan vette s a hiány fedezésére 40 és fél százalék közszégi pótdadó megállapítását javasolja. végre pedig az alapok költségvetését is elfogadta.

A köztisztasági vállalat.

Zöld József jegyző olvasta Kövendy Domokos köztisztasági felügyelő előterjesztését és hatalmas indokolását az utabbi szükségesség beruházásokról.

Freund Jenő dr. kiemelti hogy megrogt a közvilágítás és vállalkozásba s így fajt acconplival állván szemben kénvtelen elfogadni s megszavazni.

Révi Nándor dr. is így szólal föl s indítványozza, hogy a házi szemétfuvarozást, ami jóvédelmez. utalják a vállalat ügykörébe.

Vargha Elemér dr. kiemelti, hogy már készül az erre vonatkozó szabályrendelet.

A bizottság végül elfogadta a beruházási javaslatot azzal, hogy a tanács teriessze be a trágvagyarral kötött szerződést, hogy lehet-e annak keretébe belül valamely hasznos elérni.

Az 1913. évi vállalati költségvetés tárgyalásánál Jánosi Zoltán bizalmatlanságát fejezi ki a vállalat működése iránt s a költségvetését nem tartja reálisnak, tehát a szavazásban nem is vesz részt. Révi Nándor dr., Zádor Lajos és Kondor Kálmán főszámvévó helvettes fölszólalása után a bizottság elfogadta és elfogadásra ajánlja a közvilágításnak.

Debrecen-miskolci vasút.

A bizottság tagjai ezután hosszabb vita után, amelyben kétségtelen beigazolást nyert a bősörményi vonal kiegészítésének káros volta és a nánási vonal előnye, javasolja a közvilágításnak, hogy 360.000 korona törzsrészt vegyen hozzájárulásként, a vonat Nánásból induljon ki, direkt Miskolcra fusson be s elsőrangú vicinális vonal legyen.

Végül a Piac-utcai bérházzal kapcsolatos ügyeket intézték el.

De a fődele félre volt csuszva és mutatta, hogy a koporsó üres!

Alistair lélegzete sipolva tört ki melléből. Arca eltorzult, jeges izzadság verődött ki homlokán és kezei ökölbe szorultak.

És ekkor lépéseket hallott maga mögött. Megfordult és Eileen pillantotta meg!

Ott állott előtte haloványan és reszketve. Tárgyalt szemében bizonytalan kifejezés, ajkai szétnyitáltak, vékony kezeit szánalmas tehetetlenséggel kulcsolta össze. Szó nélkül bámult urára. És aztán lassan és láthatóan viszatért szemeibe a megismerés és az öröm. És egy kiáltással férje karjaiba dobta magát.

— Alistair!

— Eileen!

A férfi melléhez szoritotta őt és hihetlensége mint valami hamis álom foszlott le róla. Ez nem volt szellem, ez hus és vér volt, maga Eileen. — ez az Eileen, akit elveszített, de sohasem szünet meg szeretni.

Érezte, hogy a nő teste elernved. Feje hátrahanyatlott és eláult.

Felemelte és kivitte a napfényre, ahol a kriptá bejárata előtt lefektette a földre. És miközben ezt tette, kiáltást hallott. Feltekintve Macdonaldot látta, az őszhajú családi orvost, akin nagy izgatottság látszott.

— Lord Morloch! — lihegte, amint közel ért. — Megtalálta őt?

Letérdelt a földre a nő teste mellé. Aztán ismét felemelkedett és Alistairra tekintett.

Debreczen vagy Dorog.

Néhány szó a székhely kérdéséről

A görögkatholikus magyar püspökség székhelyének kérdése felett egy egész irodalom keletkezett. A debreczeni székhely mellett és ellen különböző cikkek jelentek meg a helyi lapokban és a budapesti újságok tudósításaiban. A kérdéses ügy megvilágítása érdekében nem is szólunk a vitatkozó és egymást meggyőzni akaró hang ellen, mert magunk is részt vettünk a vitában és a kérdést érdemesnek tartjuk arra, hogy fellette eszmecserét váltsanak azok, akik ezen székhelykérdést városgazdasági, kulturális és vallási nézőpontokból tárgyalják.

Most, mikor pár nap múlva a székhelykérdés a törvényhatósági közgyűlés bölcs elbirálása alá kerül, még egyszer mi is hozzászólunk ezen kérdéshez. Hozzászólunk elfogulatlanul, figyelembevélve mindama szempontokat, melyek ezen kérdésben a székhely mellett vagy ellen felmerültek.

Debreczen sz. kir. város vagyoni helyzetét ismerjük. Senki se áltassa magát azzal, hogy mi nagyon gazdagok vagyunk. Van megterhelt és a közel jövőben még jobban megterhelendő vagyonunk. Azon nagy vagyonunk mellett adósságból élünk. Körülbelül hatvan-hetven millió korona adósság terhe alatt fogunk nyögni, ha sikerül a tervbevetett nagy kölcsönt felvenni. Ezen felveendő összegnek már megvan a maga helye és az előirányzott kiadások közé nincsenek felvéve a görögkatholikus magyar püspökség székhelyének felállítási költségei.

Pénzügyi szempontból tehát Debreczen sz. kir. város nincs abban a helyzetben, hogy ezen célra 250,000 koronát, két millió téglát és 6400 négyszögöl nagy értékű telket adományozzon akkor, midőn milliókra menő kiadása van olyan kis egyházközség részére, melynek hívei alig tesznek ki két-

— Igen, megtalálta őt és pedig azt hiszem, többféle értelemben is.

— Magyarázza meg! — szólt Alistair rekedten.

— Eltitkoltuk ön előtt, — szólt Macdonald, — és csak az Ég tudja, hogy jól vagy rosszul tettük-e. De az ön atyja, az öreg lord így akarta. Emlékezhettek, hogy megígértette önnek, midőn ön utazni ment, hogy nem fog újból nőszülni az ő engedelmével nélkül?

— Mintha bizony szándékomban lett volna újból nőszülni!

— Azért tetette ezt az ígéretet, mert az ön neje még élt. Ön félig örült volt a fájdalomtól és nem bírta volna ki ezt az izgalmat, azért tehát legjobbnak tartottuk, ha eltitkoljuk ön előtt.

— De hiszen magam láttam a koporsójában!

— Ott is volt és ez volt a legtragikusabb az egészben. Csak merevgöröcsben volt. És akkor letettük mint holtat ide a kriptába. De ő nem volt halott; magához tért és a rettenetes helyzet megörjítette. Én idejöttem, hogy megnézzem, jól le van-e a kriptá zárva és meghalottam dörömbözését. Felnyitottam a koporsót és kivettem a szegény teremtet; de emlékezetét és eszét teljesen elvesztette.

Őn is elvesztette volna eszét, ha meglátta volna ebben az állapotban, így hát eltitkoltuk a dolgot, míg az idő vissza nem állítja lelke egyensúlyát. De úgy látszott, hogy sohasem

ezer lelket, nem is említve azt, hogy a fent említett áldozatkészség folytatódni fog a püspökség mellé felállítandó papnevelő, tanítóképzőintézetekre kérendő segítségben.

Azzal se áltassuk magunkat, hogy ezen intézmények Debreczen sz. kir. városban meggyökerezése óriási forgalomemelkedést fog eredményezni, mert tévednek azok és nem ismerik a görögkatholikus egyházi vagyion mennyiségét azok, akik azt hiszik, hogy ez a felállítandó püspökség és udvara, kanonoki stallumai és egyéb intézményei annyi pénzt hoznak a városba, mint egy-egy latin szertartású püspökség. A szervezendő püspökségnek és hat kanonoknak összes javadalmazása alig fogja túlhaladni a százezer koronát, ehhez tegyük még egyes intézmények hasznát kétszáz ezer koronát, összesen lesz három, mondjuk négyszáz ezer korona, amely összeg ránk és a városra eső része nem lesz arányban azzal az áldozattal és a jövőben felmerülő költségekhez, melyekhez a székhely céljaira adunk és adni fogunk a jövőben.

De felhozhatunk álláspontunk támogatására még egyebet is. Más vallásfelekezetek is fordultak iskolaépítésért, bővítésért a városhoz a közelmúltban, a város azonban pénzügyi szempontból nem teljesíthette a kultúra talán jogos érdekeit. És ime most eszébe jut Jósza Vince római katolikus bizottsági tagnak egy elkésett gondolata, propagandát csinál a székhelynek Debreczenben felállítása érdekében, aláírat ötletszerű eszméje számára száz bizottsági tagot, egyszerre van pénz egy oly intézmény felállítására, mely legjobb esetben csak akkor volna megvalósítható, ha annyi pénzünk volna, hogy sem a házipénztár, sem a város adózó polgárai nem szynlenék meg az áldozatkészséget.

Ha Debreczen sz. kir. város megszavazza a görögkatholikus magyar püspökség székhelyének költségeit, tartanunk lehet akkor attól, hogy a közel jövőben a többi val-

lesz jobban. És az ön atyja erősen kívánta, hogy önnek örököse legyen és tudta, hogy csak a nyugalom és kellő ápolás adhatja önnek vissza nejét. Az ön atyja kemény ember volt, de talán bölcsen cselekedett. A végén azonban minden reményt föladtunk és midőn ön tegnap viszatért, én el akartam jönni, hogy mindent feltárjak. De ugyanazon az estén felesége valahogy kiszabadult és azóta folyton keresem.

— A kastélyba iött.

— Ezt gondolhattam volna, de én attól félttem, hogy elkóborolt a Loch partiára és belefutott. Egész éjjel vándorolnia kellett. Talán valamiképen tudta, hogy ura viszatért; az eszteleneknek vannak olyan sejtelmek, melyeket mi nem értünk meg. De ő megtalálta önt, — az öreg doktor mosolygott — és ha nem csalódom, ez a meglepetés kigyógyította. Ezt látom arcából. Nézze csak! Magához tér. Egy kissé visszahúzódok, hogy egyedül találkozhassék feleségével.

Eileen arcába viszatért az élet színe. Szempillái felnyitáltak és feltekintett, aztán könyökére támaszkodott és kezét Alistair felé nyujtotta.

— Alistair, — mondotta, — olyan rettenetes lidércnyomásom volt. Álomban elvesztettelek tégedet, drágám.

A férfi hangja megcsuklott.

— Csak álom volt, édesem — szólt.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FIÓK ÜZLETEK!

Piac-utca 42. sz. (Lamprecht palota.)

Arany János-utca 16. sz.

FEUERSTEIN

mosó intézete Piac-utca 63.

Telefon szám: Füzlet 11-57. sz. Flóküzlet 732. sz

lásfelekezetek lélekszámuk arányában sietni fognak a városhoz kulturális és emberbaráti intézményeik részére támogatás iránt. Meltán és jogosan! De hogy hova fog azután ez a gazdálkodás vezetni, azt bizonyára Jósza Vince bizottsági tag ur és társai nem gondolták meg akkor, midőn a már legjobban haladó székhelykérdést megbolygatták és beállították a licitáló városok közé.

Valahol hallottuk a püspökség székhelyének kérdésében azt a nézetet, hogy Debreczen sz. kir. város mily nagy összeget szavazott meg a református főiskolai tan-székekre és mily határtalan áldozatkész-séget tanusított az egyetem ügyében. Minden-esetre igaz, de viszont a református egyház ugyszólván történelmi multját áldozta fei az egyetem érdekében, mely nem lesz feleke-zeti, az óriási részben kálvinista Debreczen pedig csak kötelességet teljesített, mikor a vele vallásos érzsben és gondolkodásban egybeforrótt századokra visszamenő főisko-láját anyagi erejéhez mérten támogatta. És évszázadokon át nem volt elfogult más fe-lekezetekkel sem a város közönsége, sem a kálvinista egyház zöme, mert elfogulat-lanságának fényes bizonyítékát adta akkor, midőn a debreczeni római katolikus főgim-názium építésére fedelmi bőkezűséggel és egyhangulag kétszázezer koronát szava-zott meg.

És mert ilyen volt Debreczen és ilyen most is, elszomorodva és a legnagyobb meg-botránkozással olvassuk a budapesti lapok tudósítáit a székhely kérdésében. Látjuk, hogy felületes, rosszakaratu, vádló szavak repkednek Debreczen felől, ugy tüntetve fel annak áldozatra mindig kész közönségét, mintha felekezeti szempontokból ellenézné a görögkatolikus magyar püspökségnek Deb-reczenben felállítását. És azok, akik messze laknak városunktól és az itteni viszonyokat a felületes és a valóságtól teljesen elütő hir-lapi közleményekből ismerik meg, elhiszik, hogy Debreczen talán vallási okokból fél a görögkatolikus püspökségnek kebelében történő felállításától és félti presztizsét a kálvinista Debreczen, melyben fárósi láng-gal él a hazaszeretet és a benső hit tüze.

De még talán az sem volna csodálatos dolog, ha a nagytöbbségű kálvinista Debreczen nem valami nagy örömmel fogadta volna a székhely kérdésnek Debreczenre nézve kedvező megoldását, ha visszaemlé-keznék azon küzdelmekre, melyeket itt-ott a kálvinista egyháznak vivnia kellett egy-egy egyházközségének felállításánál. (Csak Tiszapolgárt említjük, ahol hihetetlen ma-gasra csapták fel azon telkek árát, melye-ket az ott alakuló református egyház ki-vánt megszerezni csak azért, hogy az egy-házalapítástól visszariassa a korlátolt va-gyongu református híveket. És ez az eset megismétlődött másutt is. Mindaddig tehát, míg azt nem látjuk, hogy például egy nagy katolikus város nem ad ezeket reformát-us főgimnázium vagy egyéb református in-tézmény felállítására, addig ne merje senki vádolni Debreczent felekezeti elfogultsággal, ha pedig világba szórja rágalmaival, akkor tegye le a tollat, mert az igazsággal ellen-kezőt írni — ellenkezik a sajtó nemes fel-adataival, visszaélés a tollal, mely ha javi-tani nem tud, ne sebezzen véresre.

Közkérdésekben éppen ugy, mint a poli-tikában lehetnek ellenvéleményeink és így különböző nézetünk alakulhat ki a görög-

katolikus magyar püspökség székhelyének kérdésében is, vitatkozásunk azonban le-gyen nemes, hangjában meggyőzni akaró, de ne dobjuk abba a rágalom mérgét és fe-lekezeti elfogultsággal ne vádoljuk azt és azokat, amely és akik ezen vádon felül ál-lanak.

Mindezeket elmondva és összegezve is-mételten kimondjuk, hogy nem tartjuk az egész ügyet — már ezidőszerint — alkal-masnak arra, hogy beálljunk a licitáló váro-sok közé. Legyen a székhely Hajdudorogé, ezé az áldozatkész városé, melynek egye-düli igaz joga van a püspöki székhelyhez. *Multja, hosszas küzdelme a nagy hullámokat felvert székhelykérdésben, áldozatkészége, lakosságának görögkatolikus zöme egyaránt predestinálják arra, hogy a kinevezendő püs-pök nagyszámú hívei közt terjessze, ápolja és védje a hazafias eszméket és hitéletet.*

Egy bizottsági tag.

A jövő évi költségvetés.

Három indítvány.

Debreczen város jog- és pénzügyi bizott-sága most már véglegesen elfogadta az 1913. évi költségvetés előirányzatát s azokat a mó-dosításokat és indítványokat, amelyek annak tárgyalása során a különböző bizottságokban merültek fel s amelynek célja az volt, hogy a költségvetésen javítsanak, a város gazdálko-dásába hasznos újításokat hozzanak be és a jövedelmet lehetőleg szaporítsák.

Ez indítványok közül kettővel kívánunk foglalkozni csak. Egyik már régi többször hallott indítvány s ez Freund Jenő dr. bizott-sági tagé, aki a költségvetések tárgyalásánál már évek óta ismételten rámutatott arra, hogy Debreczen városának a vásárvám és hely-pénz jövedelme lehetetlenül kicsi. Éppen azért indítványozta, hogy adják ezt bérbe és bizo-nyította, hogy Debreczennek a bérbeadás folytán legalább is százezer koronával lenne nagyobb jövedelme.

Az indítványt mindenki helveselte s ta-lán megfontolás tárgyául is ajánlották az il-letékes köröknek, de mint látjuk eddig, e kér-désben semmiféle lépés nem történt. Most végre egy szakbizottság, a gazdasági bizott-ság is ezt ajánlja a közgyűlésnek s így itt van az alkalom, hogy az indítványban foglalt ki-tűnő eszme megvalósuljon.

A másik indítvány Geréby Pál indítványa, amelynek lényege az, hogy a város birtokait osszák 80—100 holdas részekre és e részeket ültessék körül, valamint e birtokon futó utak széleit ültessék be akáccfával. Az indítvány szerint a legközelebbi idő alatt a város több százezer hasznos birtokába jut, amely ezekre menő hasznos, jövedelmet jelent s emellett a klimatikus viszonyokra is kedvező hatással lenne ez a fásítás.

Ez indítvány életre kelti egyszersmind Jánosi Zoltánnak egy régebbi keleti indítvá-nyát, amelynek már ipari jelentősége van. Ez indítvány az volt, hogy a város, amelynek olyan nagy erdőségei vannak s ez erdőségek-ben igen sok akácfája, amely iparművészeti megmunkálására, apróbb, értékesebb, hasznos és dísz tárgyak készítésére igen alkalmas, nyújtson módot ilyen tárgyak készítésére se-gítse azt elő s ebből még kivitel is lehet elérni.

A két indítvány egybekapcsolva nagyje-lentőségű eredményeket teremthetne a kivitel-ben. A közgyűlésnek módjában lesz, hogy a tanácsnak ne csak figyelmébe ajánlja azokat, de kivitelükre utasítsa.

EGYESÜLET.

— A Patronázs-Egvesület mesedélután-iai. Haladva a tavaly megkezdett nvomon. a Patronázs-Egvesület intéző bizottsága az idén is fentartja áldásos hatással működött

mesedélutánait, melyeken, minden evvházi színezet teljes és tökéletes kizárásával, er-köicsi irányu elbeszélésekkel, előadásokkal nemesítik a vezetők az ifju hallgatók lelkét, szívet és kedélyét. E délutánokat továbbra is özv. Bészler Imréné urnó vezeti. — Meg-kezdődnek pedig holnap, f. hó 27-én vasár-nap délután 3 órakor Fűvészkert-utca 2. sz. alatt a ref. evvház központi elemi iskolai épü letének I. emeleti VI. számú tantermében. Felhívjuk városunk e nemes irányu — nagy társadalmi eszme eléréséért küzdő intézmé-nyére az érdeklődők figyelmét. Debreczen 1912. október 26. Csiky Lajos. patr. evvesü-leti titkár.

Ellennyilatkozat

Van szerencsénk Havas Gyula urnak, a Debreceni Nagy Ujság október 35. számában közzétett nagyot akaró nyilatkozatára gyön-géd észrevételeinket megtenni.

Célzás nélkül akarjuk figyelmeztetni „hirhedtté“ vált kis játéka bizonyos gyöngé oldalaira és egyes különböző kaliberű téve-déseire” — pszichológiai kérdésekből s más nyilvánvaló jelenségekből csalhatatlan bizo-nyossággal lesziürő elfogulatlan és kissé fi-gyelmetlen szemlélő személyét! Aki tehet-ten dühében, mert a nagyvilás nem fogadta el azon kétes értékű meggyőződését és fel-szólalását, mely szerint „Hogyha ellenezzük a gör. kat. püspökség idehozását, akkor ez a kálvinizmus csödjé!“, — először is a főiskolai szénioroknak megy neki azon intencióval, hogy a gyűlést „1. részrehajlással, 2. minden sza-bály mellözésével, 3. a kitűzött tárgy be nem tartásával, 4. törvénytelenül vezette“.

Igazán kénytelenek vagyunk ellentmon-dani, mivel az elnök szénioroknak ezen nagy tapintattal összeválogatott ténykedéseit csak Havas ur és néhány jó barátia konstatálta és mi 100-an vagy többen is, nem voltunk képe-sek felfedezni. De mit lendít ez a mi ügyünk igazságán Havas ur előtt, aki megtámadja azon gyűlést, melynek érvényességét — azál-tal hogy a kitűzött ügy tárgyalásában maga is résztvett — perfektte tette. Mindenesetre egyenesebben is cselekedhetett volna, ha t. i. a szénior nem rágalmazza alap nélkül, de ha valaki színvak, vagy az igazsághoz nincs fo-gékonysága, arról ő nem tehet.

Havas ur szerint a rektor és a professzo-rok sugalmazták a memorandumot, holott a tanárok akkor még állást sem foglaltak ez ügyben s a rektor ur megkérdezésére a nagy-gyűlés határozhatott volna ugy pró, mint kontra s hogy ezt hogy nem lehet megérteni, hát ezt meg mi nem értjük! Valamint azt a követelését sem a „Nyilatkozat“ írójának, hogy szeretettel befogadjuk azt, aki önké-nyesen „rölkünk nélkülünk“ itél felettünk, egy fedél alatt lakjunk azzal, aki becsmérel ben-nünket. Arra a bizonyos Debreceni Nagy Uj-ságra vonatkozólag.

És amikor magára nézve a mi ügyünket olyan jelentéktelen epizódnak mondja, hogy meri az ifjuság cselekedeteit jogtalanul és hazugnak nevezni! Ugy látszik, nem érti meg a nagykövetkezésségű ur, hogy ez az ifjusággal szemben való oppozíció csinálásnak a leghetlenebb módja, mely nemcsak e tes-tület tisztességes érzsű tagjai, hanem az ös-kollégium becsületének hálátlan piszkolása. — Havas ur szerint jogtalan és hazug volt az egyetemes ifjuságot képviselő zászló alatti felvonulás egy párt memorandumának át-nyújtása végett, a felebbezési határidő letelte előtt s attól eltekintve is, éppugy jogtalanul szerepel a nyilatkozat alatt ez a kifejezés: a kollégium akad. ifj. nevében? Vajon így van ez? Talán még sem egészen így, mert az egyetemes ifjuságnak a nagygyűlésen ki-mondott határozata, csak azoknak lehet jog-talan és hazug, akik nem érzik az összetarto-zandóság és a méltányosság érzetét s ostobán munkálkodnak a közszemből szemben a maguk igényén. S „a felebbezési határidő előtt“. Oh, szent Együgyűség, mely azt követeli, hogy ne járjunk a magunk lábán, csak ha azt apró kis személyök megengedi. Engedje csodálni

Havas ur, hogy a legkövetkezetesebb logikával sem látja be, miszerint a nagygyűlés határozatát, bár 24 órán belül, meg lehet feleltetni, de ha az a határozat úgy szól, hogy 12 órán belül végre kell hajtani, akkor a feleltetésnek csakis rögtön, vagy legalább is e 12 órán belül kell megtörténnie!

És ugyanaz alá az eszme és elhatározás alá, melyet közösen csináltunk, egy pár ellenére nem írhatnánk oda a testületünk nevét? Ugyan, hát kik alkotják a kollégium akad. ifjúságát, az a 103 ember, aki megindult egy uton, vagy az a 8, akinek a vezetőjét és hírlapi kommentálóját Havas urnak eléggé nem méltányolható szerénysége tiltja megnevezni!

És végre ezen „egyszerű eset”. „sötét” krónikása mint összegezi nekünk az élénk vásári színekkel kifestett reklámcsodát: a szereplők közül a rektor s a professzor urak mind „bujtatók és sötétben kufárkodó aknamunkások”, a szénior inkorrekt „részhajló”, az ifjúság többi vezetői elvakultak, éretlenek és ostobák” s az ifjúság „megvesztegethető, degenerált, tisztességtelen, akaratnélküli vulgus mortuus!” S mindezt tudományosan kritikával, elfogulatlanul s kissé figyelmesen akarja Havas ur bizonyítani, Havas ur és Tsai, akik a legmegbízhatóbb cég itten! A legtiszteltetlenebb logikus és figyelmes emberek!

Ugy látszik, hogy azokon az embereken kívül, akik — Havas ur szerint — caesaromania-bacillusokkal vannak fertőzve, olyanok is vannak, mint a példa mutatja, akik *moral insanity*-ben leledzenek!

Debrecen, 1912. október hó 26.

Czeglédy Manó.

Mikor lesz már Kossuth-szobrunk?

Elkészültek a munkával a művészek.

Az ország minden városából olvashatjuk, hogy itt is ott is szobrokat lepleznek le. A napokban Szegeden leplezték le a Dankó-szobrot, pár hét előtt pedig Nyiregyháza a Kossuth-szobrot szép országos ünnepség keretében. Debreczen pedig még most is a készülődéseknél tart s még arra sem gondolt, hogy a még szükséges legalább 30000 koronát miből és honnan fogja előteremtetni. Erre már nagyon is gondolni kell. Nem lehet a kész szobrot folyton raktáron tartani, vagy a városháza egyik sarkába állítani!

A nálunk szokásos lassúságot, nagy nemakaromságot, huzódóást jellemzi az, hogy Debreczen éppen két esztendővel előbb akarta a Kossuth-szobrot, mint Nyiregyháza és Nyiregyháza már föllállította a szobrot, míg Debreczenben a helyét sem határozták meg, mert hiszen legutóbb is a közlekedési bizottság egy újabb indítvány szerint a Kossuth-szoborbizottság által kijelölt pont helyett máshova kívánta helyeztetni a szobrot.

Most azután végre a művészek megkapták az engedélyt az alapozási munkákra, a főmérnököt pedig utasította a tanács, gondoskodjék arról, hogy a templom előtti tér végleges rendezéséig is a forgalom lebonyolítható legyen.

Tudvalevő, hogy a Kossuth-szobor főalakja már készen van s azt a Haraszty és társa cég, a bronzöntő gyár már le is szállította és a Darabos-utcán bérelt raktárban helyezte el. Azóta már a mellékcsoportok is elkészültek. A vizsgáló bizottság véleménye szerint azok agyagmintája kitűnően sikerült és kitűnően sikerült azok öntése is.

Azonban dacára annak, hogy az alapozási munkákra az engedély már megvan s dacára annak, hogy az idő kedvező, eddig még mi sem történt az alapozási munkák megkezdésére. Éppen azért alig remélhető, hogy a föllállítással, a szükséges kőfaragó munkákkal

készen lesznek még ez idén s így a szobor-leplezésnek mindenképpen a jövő évre kell maradnia.

A művészek részéről a késlekedés még érthető, mert hiszen a debreczeni Kossuth-szobor készítőinek egyike Margó Ede Szegeden volt elfoglalva a Dankó-szoborral. Most már azonban ennek gondjaitól is ment és így teljes erővel hozzáláthat a debreczeni Kossuth-szobor föllállításának munkálatához.

A Concours Hippique második napja

Debrecen város ötösfogata
az elsők között

A lovassági játékok második napjának nem kedvezett az időjárás. Az eső egész nap csapkodta a pávíát, úgy hogy a versenyzők valóságos álarcot viseltek a felcsapódó sártól. Mindazonáltal élénk volt a látogatottság s a tegnapi díszes közönség megtöltötte a pályavokát és a nagytribünöt.

A díjak következőképen osztoztak meg:

I. Hintós fogatok díjazása. Három tiszteletdíjjal: 1. Debrecen sz. kir. város ötös fogata. 2. Dessewffy Miklósné grófnő kettese. Kata—Nebuló. 3. Sesztina Jenő kettese: Fei—Mika.

II. Jukker fogatok díjazása. Három tiszteletdíj.

1. Olasz Elemér: Simi—Vigécz. 2. Streicher Lajos: Gvurka—Sári. 3. Vecsev Zoltán: Hainal—Gladys.

III. Távhajtás. Díj: 1500 K. Táv. 20.000 méter.

1. Vecsev Zoltán: Ebes.
2. Zombokokoli ménés: Spulerin.
3. Vecsev Zoltán: Togo.

IV. Drag hunt Steeple-Chase. (Vadászverseny.) Négy tiszteletdíj. A Master után 100 lépéssel lovagolandó.

Ítélet: A verseny semmisnek tekintendő, mert a versenyzők a kikötést szem elől tévesztették. A mestert elvesztették és eltűntek. Vasárnap déli 12 órakor a versenyt megismétlik.

Egy órakor pedig a Vilmos huszárezred tartia ugyancsak a lóversenytéren háziversenyt.

Este 8 órakor a Royal szálloda disztimében táncsal egybekötött fénves társasvácsorára gyűlt össze előkelő társaság. A francia menü a következő volt: Esturgeon á la tartar. — Longe de beauf. á la chasseur. Chapeau pique. — Compotes. — Pudding au citron Chadeau. — Giardinetto. — Café.

A résztvevők az izléses asztaldiszítést a pompás ételeket, valamint a mindenre kiterjedő figyelmes kiszolgálást nagyon dicsérték.

Színház

HETI MŰSOR:

VASÁRNAP: Délután *Sasfiók*, verses dráma. (Mérsékelt helyárrakkal.)

VASÁRNAP: Este *Tolonc*, népszínmű. (Kisbérlet.)

HÉTFŐN: *Taitun*, színmű. (A bérlet.)

KEDD: *Leányvásár*, operett. (B bérlet.)

SZERDA: *Taitun*, dráma. (C bérlet.)

CSÜTÖRTÖK: *Hölgyek öröme*, vígjáték. — Piros színlap. (A bérlet.)

PÉNTEK: Délután *Molnár és gyermeke*, dráma. (Mérsékelt helyárrakkal.)

PÉNTEK: Este *Szerelm gyermeke*, dráma. Ujdonság. (B bérlet.)

SZOMBAT: *Szerelm gyermeke*, dráma. — (C bérlet.)

VASÁRNAP: Este *Színészvér*, operett. Ujdonság. (Kisbérlet.)

Brezeda ur. Hétfőn 28-án kerül színre ez az igen kedves és alkalmas vígjáték ujdonság, amely a Magyar Színház az évad legsikerültebb műsor darabja. Van a darabnak egy unikuma, ugyanis a primadonna személyesítője (Uti Gizella) szerepét a kulliszták mögött játssza el. A színpadon egyszer sem jelenik meg. Kitűnő szerepe van Zilahy Gyulának, aki egy Lipótvárosi bárót játszik az ő szokott nagy művészetével. A többi szerep Laithav Károly, Vaida Ilonka, Kiss Mariska, Bérczy Ernő és Szászhalmy kezében vannak.

A miniszterelnök. E darabért, melyet Zilahy Gyula igazgató is meg szerzett, két bécsi igazgató verseny és az előadás feltételeinek dolgában valóságos össze tűznek. Az egyik a Josefstädter Theater, a másik a Neue Wiener Bühne. Még nem is olv régen nagy nehezen fogadtak el magyar darabokat, most pedig már versenyre kelnek érte. Tekintve azonban azt az óriási sikert, amelyet Nagy Endre a Magyar Színházban elért, egy cseppet sem csodálkozunk ha ilyen nagy versenyzést folytatnak.

Vasárnap két előadás lesz. Délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal „Sasfiók” verses dráma Halasi Mariska felléptével. Este 7 és fél órakor „Tolonc”. Tóth Ede remek népszínműve. Ez előadás Zilahy egy remek alakításában fog gyönyörködni a közönség.

Lesz-e politikai béke

Az ellenzék és a kibontakozás

Az egész politikai közvélemény feszült érdeklődéssel várja, hogy az ellenzéki pártok minő álláspontot foglalnak el a többség békeajánlatával szemben.

A nemzeti munkapárt és a kormány bebizonyította, hogy őszintén akarja a békés kibontakozást, amikor azt ajánlja az ellenzéknek, hogy pártközi megegyezéssel készítsék el a házszabályok végleges reformját. Az ellenzéknek, ha ezt az ajánlatot visszautasítja, nehéz lesz igazolni az ország előtt, hogy ők is a békés kibontakozást keresik és hogy mellékleteket nem ismernek.

Az ellenzéknek nincs ahoz meg az erkölcsi joga, hogy a felkínált békeajánlatot, amely méltóságának minden csorbulása nélkül elfogadhat, már a külpolitikai helyzetre való tekintettel is, ridegen visszautasítsa.

Ha mégis megtenné, úgy ezzel csak azt bizonyítaná, hogy ez az ellenzék békültni nem akar, csak azon az áron, hogy valamiképpen hatalmi vágyát kielégítse. Mivel pedig az arra való minden törekvés a nemzeti munkapárt szilárd egységén hajótörést szenved, a kisebbség inkább tovább papol és kerepel, semhogy bekapcsolja magát a hasznos politikai munkában.

Ha az előjelek nem sok jóval kecsegtetnek is, mégsem szabad feladni a reményt mindaddig, amíg az ellenzék vezetői hivatalosan állást nem foglalnak a többség ajánlatához.

Fővárosi tudósítónk jelenti: A nemzeti munkapárt Vojnits István báró elnöklete alatt ma értekezletet tartott, amelyen Lukács László miniszterelnök bejelentette a végrehajtó bizottság két indítványát, hogy a munkapárt az ellenzéknek följánlja a delegációban való részvételét és 8 helyet a delegációban, továbbá fölkéri a házszabályrevízió végzett pártközi konferenciára. Kérte a miniszterelnök, hogy az indítványokat fogadják el. Az értekezlet az indítványokat hozzászólás nélkül el is fogadta.

Szénior beiktatás

Ünnepély a főiskolában.

Ma délelőtt 10 órakor szép ünnepély keretében folyt le Bányay Lajos ez idejű főiskolai széniorának beiktatása. Lencz Géza dr. rektor-professzor melegen üdvözölte Baltazár Dezső dr. püspököt, aki megjelenésével nagyban emelte az ünnepély fényét. — az akadémiai tanárokat s az ifjúságot.

Baltazár Dezső dr. emelkedett ezután szólásra. Kifejezést adott annak a szeretetnek és ragaszkodásnak, melyet első sorban a megnyerő, szeretetreméltó modoru szénior, de az egész ifjúság iránt is szívében hord. — Ő — ugymond — az ifjúságnak barátja, segítő társa volt eddig is s az kíván maradni ezután is. Kifejezte azon óhaját, vaiha az ő megjelenése és odaadó, munkás szeretete eloszlatná azt a közönyt, mely éppen a jelen időben észlelhető a régi kálvinista tradíciók iránt.

Ezután a szénior „Az Isten Fia” c. bibliai teológiai tanulmányából olvasott fel részleteket, melyek tudományos készültségét mindenki előtt bebizonyította. Ezt tudta és elismerte eddig is mindenki, aki őt ismerte, a széniori tekintélyes állásra való ráteremtiséget észrevehette mindenki, aki figyelemmel kísérte a komoly ifjút tanulói pályáin, hol társai között mindig első volt. Érezte mindenki, aki közelebb férközhett a sok remények-re jogosító ifju lelkületéhez, aki megismerhetetlen, részrehajlás nélkül igazságszeretetét, aki tapasztalhatta böles önmérsékletét, az örömmel gondolt arra, hogy őt egykor ott fogja látni az ifjúság élén és örömmel is látja most ott őt, kezében a vezérpálcával, szívében szeretettel ifju társai iránt, lelkében eltelve sok nagy szándékkal, nagy akarással, hogy híven járjon el minden munkáiban, hogy mindenkinek javát munkálja, hogy segítő társa legyen mindenkinek, hogy tegyen mindent úgy, hogy mindenkinek szeretetét és becsülését kiérdemelje.

Miután a hivatali esküt elmondotta az ünnepeit szénior, hálásan emlékezett meg arról a szeretetről és jóakaratról, melyvel őt tanárai körülvevtek tanulói pályáin, arról a szeretetről és bizalomról, amelyet tanusított iránta az akadémiai tanács, mikor őt erre a több százados állásra, annyi sok jeles után helyezte. Nem tud szavakat találni — mondta — az érzelmek kifejezésére, melyek szívének legmélyén rejtőznek, életének e nagyszemélyesség pillanatában, de úgy érzi, hogy a legméltóbb hála az lesz, amit leróni tartozik, hogy híven, becsülettel munkálkodik ott, hová őt az isteni gondviselés és a tanács bizalma helyezte. Nem dicsőséget, nem fényt, nem méltóságot vár ő s igyekszik szerezni ezen hivatalból: ő továbbra is diák akar lenni, egy a sok közül; továbbra is ott akar élni diáktársai közt s legfőbb vágya s minden törekvése az lesz, hogy a szeretetet táplálja diáktársai közt, hogy kiegyenlítse a netalán felmerülő ellentéteket, hogy elenyésztesen minden balvéleményt, hogy testvéries együttműködést teremtsen. Vajha megértené ezt minden egyes diák s lelkébe vésné eme valóban szép és nagy program jelentős szavait. Szeretettel köszönti a nemes ifjúságot s köszöni különösen a főiskolai énekkarnak azt a kedves meglepetést, melyet szerzett neki szereplésével, mely még emlékezetesebbé tette számára e napot. Végül Isten áldását kérve a tanári kar és ifjúság munkájára, lelkes, meleg szeretettől áthatott szavait végzé.

Ezután Lencz Géza dr. rektor-professzor üdvözölte hivatalában a beiktatott szénior. Kijelenti, hogy ő teljes bizalommal látja őt az ifjúság élén, teljes bizalommal teszi le kezébe

annak vezetését. — Hiszen neki a törekvése és óhaja az, hogy az ifjúság önállóan munkálkodjék, önállóan gondolkozzék és nyilvánítsa akarátát, menten minden felsőbb tekintély befolyásától. Ebben látja a kálvinista nevelés legnagyobb fontosságát és érdemét. Még egyszer melegen üdvözölve a beiktatott szénior, az akadémia tanácsát és az ifjúságot, s megköszönve a szives érdeklődést, az ünnepélyt bezárta.

A HÁBORU

Kirkilissze a törökök kezében

Véres harcok Drinápoly körül

A legújabb balkáni eseményekről a következő táviratok számolnak be:

VÁLTOZÓ SZERENCSEVEL.

Belgrád, október 25.

Hivatalos jelentés szerint a szerb csapatok elfoglalták Verizovicot.

Konstantinápoly, október 25.

Hivatalosan megerősítik, hogy a szerbek megszállták Prisztinát. Üszküib és Mitrovica között az érintkezés megszakadt. A bolgárok, miután a török hadsereg fölött Domuszovánál győzelmet arattak, megszállták Kocsánát.

Szófia, október 25.

Beavatott forrásból még meg nem erősített hírek szerint Dunar basát, amely Drinápolytól négy kilométerre esik, a bolgár csapatok bevették. Azt is jelentik, hogy Drinápoly egyik városrésze lángokban áll. Nem tartják lehetetlennek, hogy Drinápolyt hamarabb ostromolni fogják.

TÖRÖK GYŐZELEM.

Konstantinápoly, október 25.

Az Ikdam különkiadásban közli, hogy a hadügyminiszteriumhoz Drinápolyból érkezett táviratok szerint a török védősereg kirohanást intézett a bolgárok ellen és győzelmet aratott. A keleti hadseregben nagy a harci kedv. A tegnapi összeütközés alkalmával a törökök ezer bolgárt fogtak el és tíz ágyut zsákmányoltak.

Belgrád, október 25.

Itt elterjedt hírek szerint a szerbek Üszküib előtt újabb döntő csatában megverték Zekki pasa seregét. A törökök az egész vonalon visszavonultak, a szerbek megszállták Üszküiböt.

LEGUJABB TÁVIRATOK.

Szófia, október 25.

A városban nagy megütközést keltett, hogy Kirkilisszéből 24 óra óta semmi hír sem érkezett.

Konstantinápoly, október 25.

A török félhivatalos lapban a következő kiáltvány jelent meg: Polgárok! Stambulban tegnap az a hír terjedt el, hogy vereséget szenvedtünk. Most érkezett meg a harc-

térről az igazság és ez az, hogy seregeink és Kirkilissze sziklaként állanak. Drinápolytól seregünk minden ellenséget visszavért. Polgárok! Ne esetek ellenségeitek hálójába.

Konstantinápoly, október 25.

Az Ikdam és Jeny Gazetta jelentései szerint a török sereg visszafoglalta Kirman erődöt, Drinápolyból sikeres kirohanásokat csinált és Mahmud Mugdár sikerrel operál az ellenség ellen.

Berlin, október 25.

Harctéri értesítés szerint a törökök visszafoglalták Kirkilisszét, a bolgárokat kivetették elfoglalt vonalukból és megkezdték a legenergikusabb támadást.

A ref. akadémiai internátus építése

A beérkezett aianlatok felbontása.

A református főiskola tudvalevőleg akadémiai internátus építését határozta el egyelőre 180 ifju befogadására. Az árleítést e hó elején hirdették ki s a beérkezett aianlatokat ma szombaton f. hó 26-án délután 3 órakor bontották fel a főiskola kistanácertermében az érdeklődők jelenlétében. A bizottságnak tagjai voltak Baltazár Dezső dr. püspök és Dezenfeld József gróf főbíró elnöklése mellett Tóth Károly, Mitrovics Gvula akad. tanárok. Pünkösti Ferenc műszaki főtanácsos. Tóth Ferenc főisk. háznagy és Varga Antal főisk. számvevő.

Az összes munkálatokra csak két aianlat érkezett u. m. a Fehér Lajos és Ritter Ignácé összesen 291274.30 kor. értékben. ebben azonban nincsen benne a homlokzat diszesebb kiképzésének költsége: másik a Tóth István és Szilágyi Jánosé 299148.79 korona. ebben azonban már benne van a homlokzat diszesebb kiképzésének költsége is 22930.55 koronával.

Egyes munkálatokra a következő aianlatok jöttek be: Ostváth Antal szobrász munkára 1687.50 K. Steinmetz Sámuelé redőnmunkára 981.21 kor., Friedmann Sámuel és Kiss Ignác bádógos munkára 5735.50 kor., Haas Fülöp és Fiai redőnmunkára 828 kor., Lukács Vilmos és testvére kőfaragó és tetőfedő munkára 9523.24 kor., Kubinvi Lajos kőfaragó és tetőfedő munkára 9289.94 kor., Harsánvi István asztalos, lakatos, üveges és mázoló munkára 35904.40 kor., Bartha József redőny munkára 669.40 kor., Hacsik Lajos műpala fedésre 3701.31 kor., Kovács József ács és bontásmunkára 25534.74 kor., Kalászi Kálmán asztalos, üveges, mázoló munkára 25864.40 kor., Rónai János bádógos munkára 3863.40 kor., Dihen János mázoló munkára 3199.40, festő és kárpitos munkára 4217 kor., Tóth Gvula kálvhas munkára 1675 kor., Földes Sándor villamvilágítási munkára 2996 kor., Erdélyi Gábor és Bucsei István bádóvos munkára 4937 kor., Földvári villamvilágítási munkára 4779.80 kor., Kocsis Imre és társa asztalos, lakatos, üveges és mázoló munkára 28808 kor., Szántó Zsigmond redőnymunkára 636 kor., Móric és Nagv villamvilágítási dolgokra 3690 kor., Varga és Szekeres kőfaragó és szobrász munkákra 1651 kor.

Az aianlatok számfeletési szempontból eljenőzésre kiadatott Varga Antal főisk. számvevőnek, műszaki szempontból pedig javaslatlattelre Pünkösti Ferenc műszaki főtanácsost kérte fel a bizottság.

Kovács Gyula és Társa nőidivat termei Debreczen, Fő-tér 55.
HUNGÁRIA kávéház mellett.

Őszi és téli ujdonságok női felöltőkben. Divat bundák, plüsch és szőrme kabátok leány- és gyermek felöltők, borkák és muffok. Costümök, pongyolák, színházi és esti köpenyek divatszelmekben.

88 Csipke-, selyem- és szövetblousok, divatos kötötök és válaszléka a legolcsóbb szabott arak mellett. 88

A debreceni akadémiái internátus már a legközelebbi iskolai évben megszűnik s ezért kívánatos volna, ha a város a tél beállta előtt tető alá kerülhetne. Az intézkedések megítélését azonban a nehéz pénzügyi viszonyok késleltették meg. Nagy utániára sikerült a főiskolának függő kölcsönt szereznie a debreceni Hitelbanktól, mely az összes intézetek között a fővárosiakat is ide számítja a legelőnyösebb feltételeket ajánlotta. — Nagy része volt még a művelés lehonváltatásában az Osztrák-Magyar Bank helybeli fiókjának is, mely azt humánus eljárással nagyban elősegítette. A mai viszonyok között nagy dolog a pénz piacán egy 500.000 koronás kölcsön folyósítása. Másfelől a vezetőség előtt az is ott lebegett, hogy a humánus intézmény mielőbbi megnyitása mellett a debreceni építő ipar nehéz helyzetén is könnyítsen némileg a nagyobb építkezés megkezdésével.

Művészet

TITKÁRI JELENTÉS

a Debreceni Zenekedvelők Társasága „Fiharmónia” Társaság 1911—12. évről.

Soha nem hallott még Debrecen oly fényes hangverseny sorozatát, mint a Társaság múlt évi ciklusa volt: ez az általános vélemény Debrecennek zenéhez értő köreiben! S ezt a véleményt illeszttem én is jelentésem elére, mint olvant, mely a tényeknek megfelel s mely múlt évi törekvéseinknek méltó koronája! Negyedik évét élő Társaságunk minden évében igyekezett a legjobb, a legszebbet nyújtani tagjainak, de a múlt évben szerencsés körülmények is közreműködtek, hogy tagjaink az első rangú művészek elejét láthatták a dobozón.

November 26-án gondolkodott a világ legnagyobb íly művésze, Casals Pablo, kinek iátékában a csodás tudás és érzés egyesülnek harmóniában, kinek iátékában a csodás tudás érzés egyesülnek tökéletes harmóniában, kinek nevével hónapokig visszhangzott az ország. Játékát a közszeretben álló Dienzl Oszkár kísérte.

December 11-én a hegedűnek és zongorának két kiváló mestere Manén Joán és Szántó Tivadar tartott szonáta-estet. Társaságunk január 7-én, mikor a budapesti ünnepek iátékosai közül legkiválóbb Szendv Árpád adta elő Liszt leghatalmasabb szerzeményeit, Basilidesz Mária, a Néopera első énekesnője a nagy mester dalaival gyönyörködtette tagjainkat, míg az országos hírű Debreceni Városi Dalegylet Mácsay Sándor karnagy vezetésével, Jaszenovits István dalegyleti tag zongorakíséretével adta elő Liszt hatalmas férfikarát, a „Vigasz”-t.

Tüneményes technikáival, mely érzésével egy csapásra meghódította közönségünket a csaknem ismeretlen nevű Hoehn Alfréd zongoraművész, január 25-én: a hallgatóság nem akarta elbocsátani a fiatal művészt a zongora mellől, ki különben maga is feledhetetlennek mondta a nálunk töltött estét. Ez estén énekelt igen szép tudással és hangnagysággal P. Halász Adél, kit Grosz Ernő zongoraművész kísért.

Február 15-én Márkus Lili zongoraművész nőt hallottuk, kinek folyton emelkedő, s a külföldön is egyre nagyobb tért hódító művészete ugyan nem volt ismeretlen a debreceni közönség előtt, de ez alkalommal is el ragadta közönségünket egvéni iátékával. Ugyanez estén énekelt óriási hatással Heim Emmv, kinek csodaszép hangja, tüneményes tudása hatott.

Jóleső meglepéssel, gyönyörűséggel vonultathatjuk el emlékezetünk előtt az ének hegedű, gordonka és zongora ieleseinek a sorát, kik száz és száz lélekben hámulatot, szívben pedig mély érzést, gyönyörűséget keltettek iátékukkal, feledhetlenné téve a múlt telet.

Igaz, hogy Társaságunk nem kimélt

költséget, áldozatot, mikor arról volt szó, hogy a kiválóbb művészeket Debrecen közönségének bemutassa. Vagvont nem gyűjtöttünk, mert az a felfogás vezetett bennünket, hogy minden hangverseny-ciklus közönsége kapja meg teljes ellenszolgáltatást az általa befizetett összegnek s nincs jogunk a befizetett tagdíjak egy részének féltételére, mert ez alapon föltétlenül csak a tagok rövidülnek meg. Hisz köztudomás szerint a nagy művészeket jól kell fizetni s ha a befolyt összegből félre akarnánk tenni, olcsóbb tehát kisebb tudású művészek szerződésével rövidítenénk meg tagjainkat!

A legjobbat, a legmagasabb művészi fokon álló hangversenyeket kívántunk rendezni a múltban, ezt óhajtunk tenni a jövőben s hogy tehesük, kértük a zene-értő és szerető közönség támogatását.

Egyben legyen szabad vázolnom a jövő évad tervét. Manén Joán hegedűművész és Arnoldsohn Sigríd énekművésznővel és Kreisler Frigyes hegedűművészrel a szerződést már megkötöttük. A tárgyalások folynak dr. Székelyhidv Ferencz operai énekes szerződésének tárgyalásában. — A zongorakíséretet Dienzl Oszkár zongoraművész fogja szolgáltatni.

E névsor is a kiváló művészek leteleitenek neveit foglalja magában, szóval ideai hangverseny méltó folytatása lesz a tavalyi hangverseny sorozatnak.

APRÓ ESETEK

Egy félreértett szó. — Helyettesítés. — Az iskolában. — A rendőr.

Históriai melldóta, amelyet egyik olvasónk ázott ki az idők pora alól. Akkoriban történt, amikor Szalvasky államtitkár, Munkács országgyűlési képviselője lemondott mandátumáról. — Csáky Albin gróf kultuszminiszter fia agyonlőtte magát. A tragikus eset mely részvétet keltett országosra. Az Országos Orthodox Izraelita iroda az összes hitközségeket sürgönyileg figyelmeztette, hogy a kultuszminiszternek fejezzék ki részvétüket. A sürgöny többek között Munkácsra is eljutott, még pedig a következő alakban:

— Csákyt kondoleálják!

A hitközségi elnök azonnal rendkívüli közgyűlést hívott egybe s előterjesztette a központi iroda távirátát. A rendkívüli közgyűlés eredményeképp másnap a következő távirat érkezett a központi irodához:

— Dolog rendben, Csáky megválasztása biztos. Öccsellenciatáit hitközség minden tagja lelkesedik.

A központi irodából siettek táviratilag figyelmeztetni a derék munkácsokat tevédsükről. Még aznap megérkezett Munkácsra a következő sürgöny:

— Félreértés történt. Nem kandidálni, hanem kondoleálni.

A válasz sem késett sokáig. A munkácsiak ez alkalommal ezt táviratozták:

— Mindenki lelkesedéssel kondoleál. Sürgönyválaszt: mit jelent kondolálni?

II.

Nemrég egy nagyobb társaság rándult ki egy vár meglekintésére. A társaság egyik hölgytagja sehogysem tudott a meredek hegyen felfelé jutni, folyton visszacsuszott, hiába vezette a kirándulók gyakorlott turistája. Végre így szólt a vezetőhöz:

— Uram, én önt ezen a meredek hegyi uton nem követhetem. Nem lehetne a közelben egy szamarat keríteni?

A sportférfiu előzőkenyen felelte:

— Főlöszeges nagyságos asszonyom, támaszkodjon csak reám.

III.

A földrajzi órán a tanár többek között így folytatta a magyarázatát:

— ... Tehát elértünk a lomnici csueshoz, De ezt ma átgorjuk és áttérünk másra ...

IV.

Ez a jelenet a Petőfi-téren történt. Egy idegen férfi leszállott a vasutól jövő vonatról és a téren szolgálatot teljesítő rendőrhöz ment.

— Mondja rendőrbiztos ur — szólt az idegen — van-e itt a közelben drogéria?

A rendőr nagyon előzőkeny volt és szinte gondolkodás nélkül rámondta:

— Hogyne volna kérem. De mi az a drogéria?

Hírek a Zenekedvelők Köréből

Fényes hangverseny program.

A zenei évad küszöbén az érdeklődés középpontjában az fényes öt bérleti hangverseny áll, melyet a Zenekedvelők Köre meghirdetett. Ennek legeklatásabb iele a tagok számának rohamos emelkedése. Azok a zenekedvelők, akik eddig még nem voltak tagok, siettek a maguk részére bérleti helyet biztosítani, honnan az összes hangversenyeket zavartalanul végigélvezhetik. Múlt vasárnap közöltük 52 új tagnak a nevét, az elmúlt héten pedig ismét a következő új tagok iratkoztak be s váltottak a hangversenyekre bérleiket:

Meisels Erzsike, Meisels Mariska, Hochfelder Jakab és neje, Bodnár Gézáné, dr. Sárvy Lászlóné, Weisz Andorné, Ritter Ignáczné, Novelli Edéné, Péterfi Benőné, dr. Vaida József és neje, Székely Mici, Mandel Zsigmondné, Mandel Irén, Nvirv Gézáné, özv. Bay Gáborné, Bay Gabriella, özv. Killer Nándorné, Killer Emmike.

Új tagok még mindig jelentkezhettek, s helyeiket tetszés szerint választhatják ki.

Az első hangversenynek (november 6.) rendkívül sok oldalú, gazdag műsora van. Vágó—Lénárt Gita, ez az elsőrangú magyar hangversenyénekesnő, ki külföldön már annyi dicsőséget szerzett a magyar névnek, Debrecenben még eddig nem hallott magyar ciklussal kezd, melynek keretében régi magyar dalokat énekel („Gálvarabok éneke”, „Ei, hai, gyöngyvirág”) s ellentétül a legmodernebb magyar lírikusnak, Adv Endrének négy remek költeményét adia elő, melyhez Reinitz Béla komponált gyönyörű muzsikát. E két ellentétes csoportot a művészet minden áthidaló ereje hozza harmóniába. A kiváló művésznő ezenkívül francia és német ciklust is énekel. Kísérője Dienzl Oszkár lesz.

Stefániai Imre (zongora) műsora is első rangú: könnved és gyönyörködtető. Bach—Busoni: „Chaconne”-al kezd ezt követi egy sorozat Chopin, majd orosz és francia udon-ságok Bortkiewiczről és Debussvról, végül egy Liszt sorozat.

Tagok az összes hangversenyeket diitalanu! látogathatják.

IRODALOM

— A Lőkovic-féle szatira-nálvázat. A Csokonai-kör Lőkovic Arthurnak évenként megünnölő 300 koronás adománvából az idén szatírára tüzött ki nálvázat. A nálvázatra, amelynek i. hó 15-én iárt le a határideie, 19 pálvamü érkezett, amelyeknek megbírálásáról legközelebb fog gondoskodni a Csokonai-kör választmányi ülése. — A mennyiség minden esetre örvendetes és így valószínű, hogy a sok pálvamü között egy-két iutalomra méltó is akad.

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes szavanyvíz

Kapható érvényvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 2.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, vasárnap a református templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál Szele György lelkész; ágendázik Gáboriáni Szabó Gábor s.-lelkész. Kistemplomban 9 órakor prédikál Jánosi Zoltán lelkész. ágendázik Haidu Gvula s.-lelkész. Kossuth-utcai templomban prédikál Könyves Tóth Kálmán lelkész. ágendázik Polgár Gvula s.-lelkész. Ispótlóvi templomban prédikál Demeter Gvula s.-lelkész. ágendázik Oláh István s.-lelkész. Csapókeri imaházban prédikál és urvacsort oszt Kovács János vallás-oktató lelkész. a Homokkeri imaházban prédikál és urvacsort oszt Boér Károly vallás-oktató lelkész.

Az ágostai hitvallású evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Szberényi Lajos segéd-lelkész végzi az istentiszteletet.

— **Október 31.** A debreceni református hittanszaki önképző társulat október 31-én emlékünnepeket tart. amelynek műsora a következő: I. A gálvarabok emlékeztetése október 31-én d. e. 10 órakor a gálvarabok emlékoszlopánál 1. Magyar gálvarabok éneke. Férfikarra Mácsai. Főiskolai énekkar. 2. Emlékbeszéd. A Hegyi Mihályné-alapból iutalmazott pálvamü. Dancsházv Sándor hittanhallgató. 3. A hitvallók. Irta Jánosi Zoltán. Szavalia: Bagoly Bertalan hittanhallgató. 4. Az emlékoszlopot megkoszorúzzák a helybeli fiu- és nőiskolák protestáns ifjuságának küldöttei. 5. XLVI. zsoltár. Férfikarra Mácsai. Főiskolai énekkar. II. A reformáció emlékeztetése október 31-én délután 5 órakor a főiskola dísztermében. 1. Motette. Wagner F.-tól a) Choral. b) Moderato. c) Allegro vivace. d) Maestoso. Főiskolai énekkar. 2. Megnyitó beszéd. Csikv Lajos theológiai dékán. 3. A rab prédikátor éneke. Irta Emőd Tamás. Szavalia Ferencz Károly hittanhallgató. 4. Ünnevi beszéd. Nánássy Dániel hittanhallgató. 5. Mendelssohn: Dalok szöveg nélkül 48. szám. Előadók: 1. hegedűn Nagy Zoltán. 2. hegedűn Papp Andor. Mély hegedűn Kósa Béla. Gordonkán Nagy János hittanhallgatók. 6. Luther és Eck. Jelenet a wormsí birodalmi gyülekezetéből. Irta ifi. Porkoláb Gvula. Személyek: Juther: Kolozsvár Kiss László hittanhallgató. Eck: Pánczél Jenő hittanhallgató. 7. LXXXIX. zsoltár. Közéneke.

— **Debrecen közvilágítása.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága e hó 30-án — szerdán — délután 3 órakor tartja a városi közvilágítási termében rendes közvilágítást, amelynek tárgysorozatán a költségvetésen kívül még 77 tárgy szerepel, a melyek közt igen fontos dolgok is vannak.

— **Házasságkötések.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál az elmúlt hét folyamán a következő házasságok kötettek: Schwartz Sámuel—Flamm Erzsébet. Szűcs Lajos—Biro Erzsébet. Boros Imre—Kovács Juliánna. Licht Bernát—Gottlieb Giza. Szabó Kálmán—Füstös Juliánna. Betrohái István—Cs. Hamari-Nagy Róza. Daróczi György—Bubernvák Zsuzsánna. Bugió Imre—Balogh Margit. Pipó Sándor—Róth Erzsébet. Somogyi Mihály—Kovács Erzsébet. Fülöp János—Pénzes Juliánna. Haskó János—Bodnár Mária. Kirvai László—Gvarmati Juliánna. Bodó József—Erdei Zsófia. Pál János—Nagy Mária. Csempe János—Hajós Laura. Teréz. Margit. Sztankovics Gvula—Sárkány Mária. Magdolna. Nagy Lajos—Lada Eszter. Balogh András—Kozma Sára. Cserép János—K. Nagy Juliánna. Lakatos István—Simon Juliánna.

— **Népesedés.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál az elmúlt hét folyamán 33 halálesetet és 58 születést jelentettek be: A természetes szaporulat tehát 25 személy.

— **Az iparos pótkérdő-lapok.** Az ipar-tesztület tagjai, hogy a nekik megküldött statisztikai „Pótkérdő-lap”-ot haladéktalanul kitöltve, még ha segéd vagy tanoncot 1911. december hó 31-én nem is alkalmazták, annál is inkább testületünknek beküldjék, mivel a mulasztók büntetve lesznek. Debreceni ipar-tesztület.

— **A család pénzügyvök.** Már a tegnapi számunkban ismertettük azon családok történetét, melyeket Hoffer István pénzügyvök követt el. Többek fölielentésére a rendőrség még tegnap letartóztatta a szélhámos embert, ma pedig átadták a királyi ügyészségnek. Ma ismét utabb fölielentések érkeztek ellene. Kántor József Kinizsi-utca 30. sz. alatti lakos 2400 korona kölcsönt akart szerezni Hoffer révén, aki erre 33 korona előleget vett fel, kölcsönt azonban nem szerezett. — Magyar Gábor Keresztesi-utca 64. sz. a. lakostól 14 koronát csalt ki Hoffer 600 korona kölcsön szerzésének ürügye alatt s a kiadott 60 korona tiszteletdíj helyett 80 korona követelést tábláztatott be. — Magyar Gábor ingatlanára, holott ennek érdekében semmit sem tett. — Sándor Jánosné helybeli lakos 400 korona kölcsön szerzése végett fordult Hofferhez, aki ennek ürügye alatt 21 koronát csalt ki panaszostól.

— **Menvasszonvok-völégének.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál az elmúlt hét folyamán a következő eljegyzéseket jelentették be: Flóri Ferenc—Lakatos Borbála. Mocsári Ödön—Rucik Margit. Nemes Ferenc—Berencsi Mária. Riska Ferenc—Kapusj Mária. Zöld Mihály—Szabó Ida. Szakál György—Fazekas Margit. Knóder Boldizsár—Schmidt Zsuzsánna. Szilágyi Gábor—Török Zsuzsánna. Stengl Antal—Rakovics Karolina. Remecsei József—Vince Róza. Karakas Sándor—Molnár Jusztna. Busi József—Ling Margit. Debreceni Lajos—Somogyi Vilma. Dalmi József—Bugió Gertrud. Pólyink János—Karsai Margit. Hann Mihály—Lautner Frederika. Nyul Sándor—Cibere Zsófia. Balogh János—Sztalmári Margit. György Mihály—Sz. Szabó Róza. Lente Lajos—Szabó Rozália. Sós István—Dalmi Zsuzsánna. Kalmár József—Csepreghy Anna. dr. Varga Imre—Bökönvi Margit. L. Tóth Albert—Csatári Mária. Törzsök István—Katoná Etelka. Saitos János—Antal Juliánna. Gere Antal—Nagy Mária. Kozák István—Szász Mária. Végh Lőrinc—Tóth Zsuzsánna. Juhász Sándor—Szabó Margit. Nagy János—Szakál Róza. Takács András—Nagy Eszter. Renka József—Papp Erzsébet. Takács József—Balogh Róza.

— **Belehalt az ütésbe.** Püspökladányból jelentik az ügyészségnek, hogy Janó Gábor odaváló lakos, akit Lévai Antal nevű társa feián alaposan összevert, ma fertőzés következtében behalt sebeibe. A kir. ügyészség elrendelte a halott felboncolását. Lévait pedig letartóztatták.

— **Valódi „Pichler” gráci** lóden-kalapok Frank Testvéreknél. Piac- és Szent Anna-u.

— **Földbeomlás a vízvezeték munkánál.** A Beresényi-utcán a vízvezeték hálózat lefektetésével voltak elfoglalva Nagy István és Dénes Mihály szerelő munkások. Eppen a csövek összeolmozását végezték, mikor az eső folytán aláásott föld beszakadt fölfőtlik s a két embert maga alá temette. — Csakhamar a helyszínén termettek a mentők, akik kiásták a veszedelmes helyzetbe került embereket. Az ijedségen kívül semmi bajuk nem történt.

— **Az anyatej pótlása** lehetetlen és így ne kockáztassa senki sem a gyermek egészségét, hanem a lehetőségig emlíon táplálja, ezt mondják a világ összes orvosai. Az elválasztás percében kell a tápanyag megválasztására kiválóan ügyelni és kell hogy minden anyva tudomást szerezzen arról, miszerint a gyermek leghatalmasabb tápszere az elválasztás pillanatától a Phosphatine Faliérés.

— **Tolvai fodrászszegéd.** A debreceni rendőrség a nviregwházi rendőrség megkeresésére az itteni iparos szállón letartóztatta Torkos József 26 éves fodrászszegédet, aki azzal van vádolva, hogy Nviregwházán a fürdőben meglapott egy odaváló uriembert. A letartóztatott ember tagadja, hogy ebben az esetben bűnös lenne, ellenben bevallotta. Püspökladányban az egyik fodrászszegédet feltörte s onnan pénzt és könyveket lopott el. Átkísérték Nviregwházára.

— **Rendőri hírek.** Tolvai fodrászszegéd, Papp József Virág-utca 1. szám alatti lakos fodrászmester a rendőrségen panaszt tett V. B. segédie ellen, aki tőle egy 10 korona értékű Bongál-acél borotvakést ellopott. — Vizes tei. Csermák Sámuelné helybeli lakos a rendőrségen fölielentette teihordozóját, mert az neki egy hónap óta felvizezett tejet hordott.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Kecs kés János ref. 70 éves. Szilágyi András ref. 59 éves. özv. Dári Jánosné Aranvosi Sára ref. 75 éves. Renka Gvula r. kath. 35 éves.

— **Csukamáioiai helvett** sok mindent hoznak javaslatba, de tudnia kell mindenkinek, hogy a csukamáioiati semmi sem pótolhatja, mert mitsem emész a gyöngye gyermek gyónra a tápanyagok közül könnyebben mint a csukamáioiati. E könnyű emészhetőségben relik a titka a tápértéknek, ezért tehát nem mást, mint Zoltán-féle tiszta csukamáioiati adunk a gyermeknek.

— **Öngyilkos agasztván.** Antal Gábor földesi gazda azon való elkeseredésében, hogy betegsége miatt sem dolgozni, sem aludni nem tud, az istállóban felakasztotta magát. Az ebédet még mevette, délután 3 órakor azonban unokája már halva lelte.

— **Öngyilkos lett az apja sirján.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A rákoskereszturi temetőben, apja sirján, halántékon lőtte magát Balogh Gyula 28 éves napszámos. Sulyos sebével a Szt.-István kórházba szállították.

Az ön gyermeke szenved

a fájdalomtól, melyet bőrkütsések, ótvár, nedves, kivörösödött, feldörzsölt vagy feltört bőr okoz. — Ezek ellen számos orvos és szülésznő a „B. bymira Crème” gyermekkenőcsöt a legjobb eredménnyel ajánlja, mely azonnal fájdalomcsillapítólag és gyógyítólag hat. — Felöltök is kitűnő eredménnyel használhatják bőrkütséknél, feltörredett bőr, kézduvulás és lábizzadás ellen. Vigyázzon minden doboznál a „Babymira-crème” névre és utána-
zatokat utasítson vissza. Kapható minden gyógyszertárban, dobozonként 60 fillérért, vagy magánál a készítőnél **Brodjovia E.** „Zrinyi” hez címzett gyógyszer-tárban **Zágrábban.**

Legdivatosabb férfi-kalapok,
kifűző minőségű fehéreműek és gyö-
nyörű szép nyakkendők kaphatók
Langyel utóda
Frank Imrónól a „Dreher” mellett.
Telefon 855.

— Világhírű „Ita” és „Borsalino” kalapok Frank Testvéreknél. Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

— A nagvtözsénéél. ugy szintén a Piac-utca 67. sz. alatt, a Piac- Szent Anna-, Csapó- és Rákóczi-utca sarkán, továbbá a Hatvan-utca 5. sz. és a Kossuth-u. 24. sz. alatti műterem kapubejáratánál kiállított fényképek megtekintése elegendő ahhoz, hogy mindenki meggyőződjék arról, hogy Burg Izsó műtermében a legmagasabb ívénveket kielégítő fényképek készülnek.

Egy csésze kávéban sem

szabad a pompás „Valódi”
: Franck: kávépótléknak hiányozni, mely fűszeres ízt és szép színt ad. A minőség kiadóságot, olcsóságot és izlettességet tartalmaz.

Gyár Kassán.

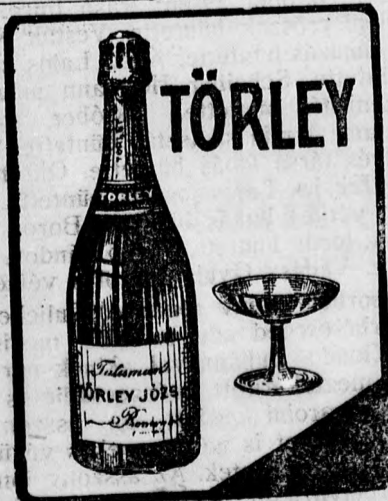
— Szomorú de való, hogy manapság majd mindenki, sőt a felnövekedő fiatalság is idegességben szenved. Ez a mind nagyobb erővel lüktető megélhetési törekvés árnyoldala. Már pedig, ha elpusztulni nem akarunk, kell, hogy idegeinket erősítsük. Erre ezerféle szerünk van, de egyikkel sem értek el olyan fényes eredményt, mint a dr. Erhardt-féle „Visnervin”-nel. Bővebbet erről a lapunk mai számához mellékelte ismertetésből tudhatunk meg, amelynek elolvasását mindenkinek a legmelegebben ajánlhatjuk.

— Házlebontás miatt legfinomabb evapjuszövek mesés olcsó árban **Kunfer József**-nél. Piac-utca (Bika szálloda mellett). Kirakat és berendezés is eladó.

— Gvakorlott gépirónót. ki gvorsírást is tud, keres lehetőleg azonnali belérésre dr. Nagy Zoltán ügyvéd. József kir. herceg-u. 12.

— Kemény- és puha-kalan különlegességek, már 4 koronától feliebb. **Frank Testvéreknél.** Piac- és Szent Anna-u. sarok.

— **Új női kalap szalonunkat** Aranv János-utca 1. szám alatt megnyitottuk. A nagvérdemű hölgyközönség szíves figyelmébe ajánljuk. Török Irén és Társa.

DR. FENYVES IGNÁCZ

Piac-utca 16. sz. alatt
(Állóidő Takarékpénztári palota)

Ügyvédi
irodáját
megnyitotta.

A főiskolai ifjuság memorandum-ügye

Mi az igazság?

Az ifjuság memorandum-ügye mind nagyobb és nagyobb hullámokat vet. A rosszindulat s a megnemértés, a szereplési mánia épen azokat szövegezték leginkább, akik e dologgal tisztában nincsenek s ma már annyira fájult a dolog, hogy nemcsak helyi lapokban, is kolapadokat koptató riporterek tollából, hanem egy helyi lap téves, sőt rosszakaratu híradása kapcsán egyik igen tekintélyes fővárosi sajtóorgánumból is olvashatjuk mozgalmunk kritikáját s hogy az a félrevezetés, meg nem értés miatt helytelen, az épen a helyi lapok némelyikének köszönhető. Nagy tanulmányul szolgál ez a körülmény nekünk, de mindenkinek, aki a helyzettel igazán ismerős: milyen a debreceni újságírók némelyikének igazságszeretete?! A Debreceni Nagy Ujságé különösen! Ez a lap, amely — jól emlékezünk rá, még nem régen volt — a **liberalizmus**, a **feltétlen igazságszeretet** reklámiával indult meg, konstatálhatjuk, hogy a cégért megváltoztathatná, mert hogy a liberalizmushoz, az igazságszeretethez kevés köze, az napnál világosabb!

Volt itt a napokban egy ifjusági nagygyűlés. Máskor nem igen érdeklődik a „Nagy” lap bizony e fajta gyűlések iránt, de most érdekes, szenzációs dolgok történtek! Az ifjuság azért gyűlésezik, hogy a dorogi görög-katolikus püspökség székhelykérdésében maga is állást foglaljon. Megtörtént az állásfoglalás s bizony, az ifjuság liberalizmusához méltóan, amely a küzdést még tudja tisztelni, amely a hazafiságot, Hajdudorog dicsőséges kiűzdelmét tudja még igazságosan értékelni, s liberalizmusa, igazságszeretet nyíltan, szabadon kimondja, hogy nem egy nagy város anyagi érdeke, hanem egy kisebb, szegény magyar fészkek ügyben való hosszú, keserves munkája, évszázados vezetősége követelheti joggal maga számára a megérdemelt eredményt; az igazság csakis Dorognak óhajtja a görög katolikus püspöki székhelyet. Így határozott az ifjuság, az **egyetemes ifjuság** s memorandumában, melyet nagy szótöbbséggel, — 103:8 arányban — elfogadott, e szempontok alapján foglalt állást Hajdudorog mellett. A helyi lapoknak ez nem tetszett s ezek közül egy **iratott** egy főiskolai hallgatóval cikket, amely a tényeket elferdíti s a memorandumot „kétes eredetű”-nek, „felsőbbek által az ifjuságra presszinoáltak” nevezi. A szerkesztőség ezt leközli szóról-szóra s a liberalizmusról, kálvinizmusról hatalmas leckét tartva, nem ártallja ennek a dicsőséges vén főiskolának ifjuságát **gyalázn**, **becsmérelni**, **jellemtelennek** mondani el országvilág előtt! Azt mondja a „Nagy” lap, hogy az ifjuság „eladta” magát, tanári, rektori presz-

szió alatt hozta meg a maga határozatát! Hát ennyire szereti ez a lap az ifjuságot, hogy ilyenekre képesek tartja? A magyar főiskolák ifjusága közül a legmagvarabb ilyennek látja, ilyennek gondolja egy debreceni magyar újságíró? Az ifjuság, akikkel a memorandumot készítették ugyanazokkal egy cáfolatot készített ezen támadásokra s bizony megtörtént az a nagy szégyen a „Nagy” lap liberálizmusán, hogy a cáfolatot nem fogadta el! Ez hát az igazságszeretet? Mikor az ifjuság becsületéről van szó, akad Debrecenben olyan lap, amely besugók hazug szaván elindul, rágalmaz s az ellenfele védekezését nem hallgatja meg? Érvelni tényekkel lehet, nem gyalázkodással s rágalmakkal!

De nem kell kétségbeesni! Van még a liberálizmusnak Debrecen pennaforogatói között bátor bajnoka: Révi Nándor! A „Debreceni Ujság” folyó hó 24-iki számában az ifjuság iránti baráti, sőt atyai szerelme írásra ihleti s „El a hőtétsséggel” cím alatt vezércikkben ad hangot busongó bánatának: az ifjuság, a vén kollégium jelen ifjusága elfajult! Annak a kollégiumnak ifjusága, amelyet ő oly nagyon szeret s amelynek oly dicső elődök hagytak szent örökségül liberálizmust, független, nemes gondolkozást, mint hogy mást ne is említsünk: dr. Révi Nándor!

Nagy a Révi Nándor keserősége, a liberális Révi Nándoré! Sötétség készül uralkodni a vén alma materben. De miről is van szó? A **liberális** Révi Nándor Debrecenbe egy millió koronáért püspököt akar hozni s a mi állásfoglalásunk ebben a dologban más: mi Hajdudorog **egyedüli jogát** hangoztatjuk, amely egyedül **dolgozott ezért**. Hogy tévedhet Révi Nándor akkor, olyan nagyon, mikor épen a mi állítólagos tévedésünket akarja ostromozni?! Hiszen a **liberális** Révi Nándor tudhatná, hogy a liberálizmus új püspökség felállítását elvből, a priori tagadja! Debrecenben eddig még hallani sem akartak püspökről, nem volt itt püspök névleg sem, csakis **szuperintendens**, még a református egyházban is, bár az maradt volna tovább is a neve! S most épen a liberálizmus kreál katolikus és közjogi állást betöltő püspökségeket?

Ez maga egy nagy tévedés! De van itt több is, nagyobb is!

Révi Nándor a Piac-utcán sétálgatott valamelyik nap s egy „kisdéd” csoportot látott. Közlehebről ismerni nincs szerencsénk Révi urat, de az írása alapján határozottan megismertük egy fogvatkozását: bizony rossz a szeme, mert ha jó lenne, nem kisdéd csoportot látott volna az után a zászló után menni! — Kíváncsian érdeklődött az utcán — talán a posztoló rendőrtől — hogy hova megy az ifjuság e „kisdéd” c sapata s mit akar? S a helyzettel természetesen **tökéletesen** ismerős kérdezett felvilágosította az ügyvéd urat, hogy a „félrevezetett”, „egy pár tanár által presszionált” ifjuság e „kisdéd” csapatját mennyire elborította a sötétség. Vannak még most is olyan büvések, — így kell lenni — akik vastag falakon átlátnak, csak egy könyvre ránéznek és azonnal tudják sorról-sorra a tartalmát! Hogy ez nem naiv képzeletlenség, ennek így kell lenni, azt dönthetetlenül bizonyítja az a tény, hogy Révi Nándor, bár még a fedelét sem látta annak a bizonyos memorandumnak, már is tudta, ismerte annak minden sorát, minden szavát! Könnyű neki! El sem kell olvasni, már is tudja, miről szól az irás, bár akkor látta először! Akik Révi Nándor urnak ezt az emberfölötti hatalmát elismerni nem hajlandók, azok választó kérdésekre csakis abban találhatnak megoldást: Révi Nándor uira — tévedett! — Mert bizony másképen nem fejtethet meg, hogy mondhat kritikát Révi Nándor ur egy olyan memorandum felett, amelyet el sem olvasott még, nem is látott soha! Miért nem olvasta el előbb azt a memorandumot, ha már mindenáron megakarta bírálni? Kár volt elslitni az öreg ágyut előre avval, hogy elborult a sötétség az ifjuságon!

Azután azt kérdezzük még: Révi Nándor, aki maga is annak a vén kollégiumnak egyik gyermeke volt valaha s aki ugy szereti az ő testvéreit: ennek a főiskolának mostani

gyermekait, olyan rossz testvér, hogy fel tudja tenni az ő testvéreiről, hogy azok megcsufolva az alma mater szerelmét, elűdják magukat adni, annyira sülyedt az ifjuság, hogy felsőbbjei kegyéért meggyőződését: legdrágább tulajdonát odaadja 100-nál jóval több embere és 8 marad meg csak becsültesnek!

Szégyeljük, hogy a „presszió” szavát kell tölünkra venni, de megteesszük! Beismérjük, hogy presszionálva voltunk! — Mikor nagygyűlésünk határozata értelmében zászlónk alatt indulni akartunk, tanáraink közül föbben s közöttük épen a kollégium rektora a rektori hivatalban is többször s azután a rektorprofesszor a kollégium előtt is az egész ifjuságot kérte, hogy ne menjén, ne tiúntessen avval, hogy a nyilvánosság előtt is állást foglal tömeges megjelenésével ez ügyben. — S mi, az ifjuság erre a presszióra avval feleltünk, hogy mindezek ellenére is — egyetemesen *elmentünk!* Ez volt a mi presszionálásunk! Tanu reá az egész ifjuság, mely a do-lognak szem- és fültanuja volt; de mivel ennek már talán a szavahihetősége is tönkrement Révi Nándor ur előtt, — emlétek tanut mást is; dr. Ozory István rendőrkapitányt, aki szintén ott volt, mint a rendőri kirendeltség parancsnoka s aki örködött a felett, hogy felvonulásunkat senki, nem odatartozó, meg ne zavarja.

Presszionálva nem voltunk, félrevezetve még kevésbé! A sok ende-mondából mind-össze az a tény: az egyetemes ifjuságnak, minden akadémiának néhány képviselőjét összehívta a szenior, hogy milven e kérdésben az ifjuságnak a véleménye? E beszélgetésinkről a rektornak tudomása sem volt. A szenior hívta be őt ezen megbeszélésre, rövid ideig volt ott s miután pár gondolatot vele együtt megvitattunk, eltávozott. Már ezen a megbeszélésen az a vélemény domborodott ki, amelyet azután a nagygyűlés is magáévá tett, hogy a püspökség csakis Hajdudorogot illeti meg ez ügyben megtett hosszú, fáradságos munkájáért; ez ügyben mindenkor Hajdudorog vezetett, ő kapta a sebeket, ő áldozott legtöbbet s akkor, mikor az eszme testet öltene. Debrecennek egyedül az erősebb joga alapján a más munkájának gyümölcsét elhalászni immorális és jogtalan! Vezér katonák, lelkész, — sőt épen püspök — egyház nélkül abszurdum. Debrecen pár száz görögkatolikus a hol volt a mult harcaiban? A vezérség mindenkor Dorogé volt, a vezető ő volt számbeli elsőségénél, tulsúlyánál fogva s bárhová tennék is a székhelyet, a vezetés tovább is Dorog kezében marad! Dorogot követeli a kulturális érdek, az erő, az okosság minden szempontja! S ha Debrecenbe kerülne a székhely, itt csak címzetes püspökség volna a hívek nagyobb tömegében reillő erő nélkül s itt mind nagyobb és nagyobb érvényesülését kötelességszerűleg követelvény maga számára a görögkatolikus püspökség, — föltétlen bizonyossággal csak a felekezeti béke felzavarásának eszközzé lenne s ebben fecsérelné el minden erejét, amely pedig organízálásra, magyar, kulturális érdekek terjesztésére első sorban hivatott!

Révi Nándor ur mindezek ellenében csakis a város anyagi előnyét tudja felhozni. Pedig, hogy gazdaságilag mennyire hátrányos, sőt lehetetlen Debrecen áldozatának igénybevétele a püspökségre, azt pár nappal előbb „Egy bizottsági tag” meggyőző érveléssel mutatta ki a Debreceni Független Ujságban, csak elolvasnia kellett volna! Debrecenben mindennek koncentrálsát, ami a városra nézve anyagi előnyt jelent, — lehetetlen; itt olyan nagy összeget nem jelent ez, mint Hajdudorogon, ahol egy hajdan virágzó hajduváros, amely épen a milleniumkor való magyar nyelven tartott katolikus istentiszteletéért s vallásos kérdésekben való hajlithatatlan szabadelvűségéért fejlődött vissza mezővárossá s amelynek léteérdeke kívánja a püspöki székhely odahelyezését.

A mi fölfogásunk ez ügyben nagy vonásokban ez, amint ezt a város polgármesteréhez beadott memorandumunkban is kifejtettük. Ha ezt bírálta volna Révi Nándor ur komolyan, avval az ifjuság iránt emlegetett szeretetével, — köszönettel vettük volna, azonban így, amikor csak mende-mondák,

egyéni fölvetései és képzelődései szolgáltak alapul! — jobb lett volna, ha belé sem fogott volna a bírálatba, mert az bizonyos, hogy a felületes bírálat rosszabb a — semminél!

Debrecen, 1912. október 26.

Pánczél Jenő.

„József Főherceg Szálló”
BUDAPEST.
Modern, kényelmes, tiszta. Vendégszobák 3 K-tól feljebb. Gőzfűtés, lift. Intányos pensió. A keleti pályaudvarral szembe.
VIII., BAROSS-TÉR 2. SZÁM.

Főrangú nők kedvtelése.

— Ártatlan leleplezések. —

Maris Merriman, angol író, a londoni „Boudoir” című lapban érdekes közléseket hoz nyilvánosságra egyes főrangú hölgyeknek kedvteléseiről és szeszélyeiről. E lapban, melyet kiválóképp magok a hölgyek olvasnak, első sorban a jelenlegi angol királynét „leplezi” le. Megjegyzem, hogy csakis a föltétlen tisztelt jelöl adja meg itt neki az elsőséget, nem mintha talán a női „hóbortok” terén nem lenne párja a nagy angol királyságban. Ő Felsege példáiul ki nem állhatia az üvegházi virágokat, az összes virágok közt pedig az erős illatukat a világért sem szivellheti. Ellenben él-hal a kis igénytelen primrose-virágért, az ugynevezett tavaszi kankalinért, anelytől — s alighanem épen azért — a főrangú angol hölgyeknek primrose-ligája is a nevére nyerte. Anyira rajong ezért a kis erdei virágért, hogy a Sandringham melletti egyik erdőben kizárólag az ő kedvéért tenyésztek, s virágzása idején minden reggel hatalmas virágkosarat töltenek meg vele. s bárhova utazzék is, a mindennapi friss primrose-csokrokat mindenféle utánna küldik.

Aztán meg ugyancsak a jelenlegi angol királyné a világért sem adná az ő ébenfa-rokkáját s szokatlan passzióval pörgeti az orsót. Órák hosszáig el tud szórakozni a rokka monoton forgása mellett. Leányával: Viktória hercegnővel együtt szenvedélyes amatőr-fotografus. Kodakjának örökké a kezében kell lennie. S ami még nagyobb érdem, saját felvételeit egytől-egyig ő maga dolgozza ki. — Aztán meg rajong a — baromfiakért. Különösen az ugynevezett bantam-tyukokat becézgeti, melyek voltaképen nem is sokban különböznek a közönséges házi tyuktól, de föltöbbébb bátor, sőt harcias, szárnyasok s úgy mondják: a Jáva szigeti Bantamtól nyerték a nevüket. Ha olvasóinkat érdekli, ide írhatom azt is, hogy Ő Felsegének semmiféle más illatszert nem kell, csakis az Eau de Cologne és a keletindiai rózsaojai, ez utóbbinak azonban föltétlenül Kelet-Indiában kell készülnie.

No de hogy az angol society más tagjairól se felejtkezzünk meg: — miként Merriman megjegyzi. Argyle hercegnő például szenvedélyes szakácsnő s páratlan ügyességgel tudja készíteni a pástétomokat és egyéb fajta nyálánkságokat. St. Albans hercegnő autogramokat gyűjt s már eddig is rendkívül becses és bő eredeti kézirat-gyűjteménye van a jelenkori Angolország legkiválóbb férfaitól. Newcastle hercegnő a szó szoros értelmében imádja a kutyákat, míg Bedford hercegnő ugyancsak rajongással viseltetik a macskák iránt. Ez utóbbi hercegnő e mellett nagy szenvedélyvel őrzi a sportok mindenféle fajtáját, legyen az akár halászat, akár korcsolyázás, akár céllövészet, vagy pedig a Canadában oly annyira divatos szánkázás: a tobozgat. Marlborough hercegnő egyaránt kedveli a solymokat és a diplomáciát, egyformán jól találja magát a főnyes társaságban és az egyszerű gazdasági életben s a jó Isten tudja, mi mindenféle kedvenc állatot tart, ide sorolva a kigyókat, különféle nagy ragadozó madarakat, pelikánokat és gazellákat, nem is szólva a fűrész-ebekről, melyeket ritka előszeretettel tenyész s mindenkor kiváló figyelmében részesít.

Nem holmi közönséges kedvteléseik vannak Madame Clara Butt-nak sem, aki a majmokért rajong. Minél rutabb a szegény istenadta majom: ő annál jobban szereti. Craven grófnő már a baromfiak iránt viseltetik nagy vonzalommal, akár csak a fentebb már említett angol királyné, sok időt szentelve a vizityukoknak, a diszladaknak és a sokszintű kacskának, melyek — elhihetjük — az ő kegyelmes gondozása alatt épenséggel nem panaszkodhatnak sorsuk mostohasága föltől.

Merriman közlése szerint a devonshirei hercegnő irtózik az elektromos világítástól, melyet így természetesen végképpen száműzött a palotájából s boudoirjában is kandeláber lobog. Elképzelhetjük, hogy e

hóbortja miatt mily sok kinszenvedésnek lehet kitéve a londoni élet káprázatos világában. Amikor csak telti, menekül a nagy világváros fényéből a boldog vidék félhomályába, hol nincs még villany, de kandeláber is csak ritkán akad.

Hát ahhoz mit szólunk, hogy a cárné, kiről nem mondhatjuk el teljes bizonyossággal azt, hogy élete a teljes gondnökküli mutatózások és vidám szórakozások szakadatlan láncolatából állana: szenvedélyes törzképrajzoló, karrikaturái — mint mondják — a legpompásabb humorról és éles megfigyelő képességéről tanuskodnak. Környezetéről és a körülötte előforduló aktuális eseményekről a legkacagatóbb törzképeket tudja kartonra vetni. Nincs benne kétség: erős lelkiállatú nő, kinek kedélyállapotára nem képesek romboló hatást gyakorolni azok az örökös aggodások és nyugtalanságok, melyek mindávevőleg ennek a szerepcsétlen nőnek megszólván napról-napra osztályrészeül jutnak.

A mi Lónyay grófnőnk nem is érzi jól magát, ha nem fotografálhat. Van is rá alkalma, hisz örökké jön-megy. No, de nem is mulasztja el a kínálkozó alkalmat sehol s egyáltalán nem sajnálja a fáradságot egy-egy sikeresebbnek ígérkező felvételtől. Gyűjteményét a beavatoítak már eddig is páratlannak mondják. Ebben nem is kételkedhetünk, tudva azt, hogy ez a sokat utazó királynéugyszólván az egész világ minden figyelemreméltó helyét bejárta már.

Nem utolsó „hóbort” a Miss Baden-Powellé, aki nappali szobájában méheket tart s onnan bocsátja ki őket a parkba, mézet gyűjteni. Az angol előkelő hölgyvilágnak egy népszerű tagja. — kinek nevét Merriman nem óhajtja a tudomásunkra hozni — a világ minden kincseért sem tud aladni másként, mint ha a feje észak felé van s ha vendégsége megy is, legelső dolga a hálószobát ennek megfelelően rendeztetni el. Ha a feje történetesen más égtáji felé nyugszik, nincs rá eset, hogy álom jöjjön szeméire. Szegénynek mennyi gondjába kerül, míg idegen helyen az égtájakat pontosan meg nem állapítja! Ez az ő szokása, kedvtelések semmi esetre sem minősíthető.

Könnyen fogzanak a gyermekek.

Számos anya gondokkal eltelve várja kedvencének fogzási idejét, különösen, ha a kis gyermek teste nem bír megfelelő ellenálló-képességgel. Ennek emelésére nincs jobb szer a Scott-féle Emulsiónál, amint ezt az anyák ezrei bizonyítják. A Scott-féle Emulsió használata gyakran már aránylag rövid idő alatt kedvező fordulatot eredményez, a gyermek frissebb lesz és minden nehézség nélkül megy keresztül a fogzási időn. A gyermekek gyakran annyira szeretik a

SCOTT-féle EMULSIÓ

hogy a Scott-féle üveget örömriddallal fogadják és így az ezen kintűnő gyermekerosító szerrel folytatott kura öröm az anyának és a gyermeknek egyaránt.

De csak a SCOTT-féle Emulsió, más nem! Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszerárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld Scott és Bowne G. m. B. H. címére Wien, VII, akkor egy gyógyszerár után próbadaagot küldünk.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Bűnügyi föltérvalások a törvénszékén. A debreceni kir. törvénszék előtt jövő hét folyamán a következő bűnügyeket tárgyalnak: Október 29-én: Rásó Imre, hatóság elleni erőszak büntette. Vesták Nándor hamis tanúzás büntette. Alexi Laios sikkasztás büntette. Scheiber Hermann magánokirat hamisítás büntette. Október 30-án: Leichmann Armin sikkasztás büntette. Braun Arnold és társa lopás büntette. Október hó 31-én: Jaksics Laios, család büntette. Gósi Miklós, vétkezés büntette. Boros Laios és társa, lopás büntette. Jaskó Sándor, lopás büntette. Vadász Gvula zsarolás vétsége.

A borbélylegény rezénve. Pulicher Jakab borbélysegéd egy év előtt megismerkedett Gondos Juliánával, akinek pár száz korona megtakarított pénzcsékeje is volt. Erősen udvarolni kezdett az asszonynak, majd házasságot is ígért ennek s végül közös háztartásra léptek. Az asszony iómene-teli borbélyüzletet rendezett be a férfinak.

aki most már úgy érezte magát mint egy kis király, mulatozni, kártvázni kezdett. Ellenben az asszonyt, hovatovább elhanyagolta. Ezért Gondos Juliánna kiadta az utját, ellenben a borbély-üzletet maga vezette tovább. Pulischer ilvenformán kiesvén a főmódból, kétségbeesve könyörgött, hocsátson meg neki az asszony. Mairó eredményt nem érve, ez év július havában megleste s egy üveg sósavval leöntötte. Sérülése hat hét alatt gyógyult. A törvénszék ma vont a felelősségre a meérvlő borbélysegédet. A kit öt havi fogházra büntettek. Ugy az elítelt mint a kir. ügyész felebbezett.

Rubinstein Benőné hajduböszörményi cég töröltetett.

Fehértői Béla debreceni temetkezési tüzeltulajdonos bejegyeztetett.

Debrecen sz. kir. város világitási vállalata. — Körner Adolf főjegyző, Aberle Rajmund igazgató-helyettes, Bankovác Alfréd főkönyvelő cégjegyzési jogosultsága bejegyeztetett.

Lengyel Samu utóda Frank Ignác debreceni férjdivat kereskedő bejegyeztetett.

II. Társas cérek.

Tettemeni községi kölcsönös segélyszövetkezet felszámolásban. E cég és V. Szutor Dániel, Szabó Gyula, Szilágyi Dániel, Tóth Ferenc és Kristóf Dániel felszámolók bejegyeztettek, a régi cég s az egész igazgatóság töröltetett.

Debrecenvidéki Takarékpénztár mint szövetkezet. Dr. Brokés Győző igazgatósági tag töröltetett.

Debreceni Téglyagyár r.-t. A nyiregyházi fióktelep bejegyeztetett.

Hrabéczy Első Debreceni Gözmosó. Vegytisztító és Ruhafestő R.-T. Mandel Lipót igazgatósági tag töröltetett.

Kerületi Bank mint szövetkezet. Bányai Antal igazgatósági tag bejegyeztetett.

Ingtatlanok forgalma.

Heisz Farkas veszi a Debreceni Kölesön Segélyző Egylet mint Szövetkezet Csapó-utca 79. sz. házat 16000 koronáért.

Dankó Imre és neie Lázár Anna veszik Heisz Farkastól Csapó-utca 79. számú házat 21000 koronáért.

Csillag Lipót veszi Pintér Károly és neie Joó Máriaól Egveki házat 1700 koronáért.

Bodnár Imre és neie Németh Rozália veszik Iklódy János és neie Salánki Esztertől Csapókerti házat 4800 koronáért.

Baji Gábor és neie Ábrók Klára veszik Baji Lászlótól 8 hold 400 négyszögöl sámsóni szántóföldiét 7200 koronáért.

Dávidházy Kálmán könyvkötészet és dobozgyár részvénytársaság veszi Forrai Ernőtől köntöskerti ingatlanát 2000 koronáért.

Idősb Domán Mátyás veszi Fülöp Jánostól Egveki házat 1700 koronáért.

Mucza János és neie Szabó Zsuzsánna veszik Szegedi Andrásné Herbák Erzsébet Egveki házat 3000 koronáért.

Debreceni butorkészítő asztalosok árucsarnok szövetkezete
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.
11 968 TELEFON: 968 11
HUNYADY-UTCZA 17/19. SZ.

Felhívja a t. butorvásárló közönség figyelmét kizárólag kisiparos tagjai által készített hálószobák, ebédlők, uriszobák valamint kárpitozott butorok óriási választékára; össze nem téveszthetők a Debrecenbe Bécsből heimportált olcsó, silány butorokkal. Az intézet butoraiért a legmesszebbmenő garanciát vállal; külön felhívja a n. é. vásárló közönség figyelmét tolnai gyrtmányu házilag csomózott szmirna szőnyegeire, melyekkel 600 családot foglalkoztat s elkészítési árban bocsátja forgalomba.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	735.-
Osztrák hitel	608.-
4 százalékos koronajáradék	84.95
Allamvasút	688.-
Jószágbank	419.-
R. mamurányi	728.50
Salgótarjáni	717.-
Köszüti vasút	652.-

Irányszat:
Magánleszámtólasí kamatláb:
Bécs 5 0/0, Berlin 4 1/4 0/0 London 4 13/16 0/0.

Budapesti gabonátőzsde.

Svara E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	11.11
Buza októberre	11.51
áprillásra	10.44
Rozs októberre	10.54
Zab októberre	11.91
Tengeri 1918. év júl. augusztusra	11.80
Tengeri szept.	8.01
Tengeri májusra	8.01

Készára nyugodt.

Cégváltozások a debreceni törvénszék területén

I. Egvéni cégek.

Balla Mihály utóda Lichtmann Hermann debreceni férjiszabó és kész férfiruha kereskedő bejegyeztetett.

NIGRIN

a legjobb czipókrém az egész világon. Az eddigi világhírű wiksznek vitriol nélküli gyártása is.

St. Fernelndt, Wien III.
cs. és kir. udvari szállító. — 80 éves gyári fenállás.

Uj huscsarnok és hentesáru csemegeüzlet.

Kuczlik Gábor utóda

Debreczeni Lajos, Verböczi-u. 2-4.

(A Kereskedelmi és Iparkamara székházában.)

Izlésesen berendezett falatozóval (Buffet-vel), hol naponta frissen készített debreczeni különlegességek fogyasztathatók. Marha-, sertés-, borju- és juhhusok s mindenféle füstölt husneműek a legjobb minőségben, a legolcsóbban s legpontosabban lesznek kiszolgálva.

Telefon 211. szám.

Tisztítsd csak

Globus

Fém tisztítókivonattal

a világ legjobb fém tisztítószerére

Eladó zongora, varrógép és íróasztal

Teljesen új, mahagoni, keresztthuros, hárfapedálos, 1500 koronás rövid zongora. Most 800 koronáért megkapható! Varrógép igen jó karban: 50 korona. Íróasztal: 20 korona, kis könyvvállvány: 10 korona.

Patai-utca 12. sz. alatt.

Wotan

lámpa

huzott drótszállal.

TÖRNETLEN!

Magyar! SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK
Budapest, VI., Teréz-körut 36.

Sirolin "Roche" biztos

gyógyhatást nyújt katarrhusoknál, hörghurutnál, asthmanál, influenza után. Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget csirájában elfojt. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek

meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Sziveskedjék a gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választélyeget osztolni.

Levelezés

Férjet keresnek: gazdag délamerikai fiatal özvegy, 24 éves orosz k. a. 50,000 rubel vagyonnal, néhány bécsi és magyar hölgy 50 200 000 korona vagyonnal, 22 éves német árva lány 400,000 márka vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy és özvegy. Komoly szándéku uraknak (vagyon, vallás, foglalkozás mellékes) díjtalan felvilágosítást ad: **Schlesinger, Berlin 18.**

Üzlethelyiség

PIAC-UTCA 52. szám alatt üzlethelyiség kiadó. Értekezhetni Rosenberg Emilnél Bazárban.

Állást kapok

Egy jó megjelenésű, a szabásban is jártas varróleány felvétetik Reichmann-nál, Piac-utca 85.

Munkálányok, kik már gyárunk csomagolási osztályában alkalmazva voltak, felvétetnek. Ugyanott cukorka csomagolásra házhoz kiadatik. Felvétetik továbbá segéd raktárnok, valamint fuvaros hónapszámra. Gözcukorkagyár.

Különféle

VALÓDI prágai sonka, hideg felvágottak, omentáli és osemega sajtok naponta friss végében kaphatók. Deutsch Lajos üzletében Piac-utca 38, és a főhídközlethez Piac-utca 72.

30 éve fennálló üzletemben legújabb férfi kalapok, kötött női, gyermek-kabátok, és sapkák, keztyűk, lábszárvédők, alsó tricott és gallórvédők alkalmi árban Schwarz M. L.-nél Piac-u. 52.

Csak decz. 31-ig vásárolhatunk gyári áron Szépe utódánál, Kossuth u. 6. sz., mert újévben ezen üzlet feloszlik.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre, Papan és flanel takarók, férfi, és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tülkőr, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Legjobbán kifizeti magát maradékot venni, szövet, parchet vagy kartonból, ami Szépe utódánál Kossuth u. 6. nagy mennyiségben kapható.

Ha szándékosan pénzt takarítani, úgy olvassa el e hirdetést. Gyermek cipők 20/25 tartós, téli bélés 2 kor. 40. Gyermek cipők 26/28 tartós, téli bélés 3 kor. Fiu és leány cipők 29/34 tartós, téli bélés 4 kor. Fiu csizma 4 kor. 40.-től feljebb. Fiu ruha 4 kor. 40.-től feljebb. A legtartósabb férfi női cipők nagy választékban. Kalapok, sapkák és férfi divat cikkek nagyon olcsón Klein Izsó-nál, Csapó-u. 18

Meg van mentve nagyobb kiadástól, ha szükségletét Szépe utódánál Kossuth-u. 6. szerzi be, hol most minden leszállított áron kapható.

Lópkroók, kocsitakaró-ponyvák legolcsóbban Fohn József zsáküzletében Kereskedelmi és Iparkamara bérpalota. (A kir. törvénytörvényesség mellett.) Telefon 492.

Drága világban ne költjük pénzünket hitvány dolgokra, hanem szép szövetért, szőrmeáruért, jó meleg kötött dolgokért gyereink Kontsek divatruházába.

Törköly kapható mintegy 800 métermáza Kossuth-utca 32.

Van szerencsém értesíteni, hogy Rákay ur cipőfelsőrész készítő műhelyét átvettem s azt a mai kornak megfelelően tovább vezetem. Teljes tisztelettel Zeke László cipőfelsőrész készítő Csapó-u. 13.

Vaskályhák bármely rendszerűek legjutányosabban Tóth Józsefnél, a Margit-fürdővel szemben.

M' van Kon'sak Kermél kirakatalban? — Szükséges, hasznos, tartós és divatos öszi ujdonságok, melyek érdemesek a megtekintésre.

Ki szép és tartós cipőt óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel Falusi Károly polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

Weisz Ferencz gépüzemre berendezett asztalos műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászor, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempler Arthur. Hatvan-u. 17.

Egy teljesen jókarban levő ebédlőszék, kis Singer varrógép és egy vaságy eladó. József kir. herceg-u. 21. szám alatt.

Lakás

Egy modern kényelmes utcai lakás elköltözés miatt 1200 koronáért kiadó november 1-re. Cim a kiadóban.

Lakás. Két szoba, előszoba irodának, vagy garson lakásnak, továbbá egy raktárhelyiség kiadó. 3 drb Lira légszeszlámpa eladó. Hatvan-utca 13.

Két szoba előszoba, iroda, raktár, műhely kiadó, Csapó utca 11. Sümegynél.

Butorozott szoba előszobával utcai, elegánsan butorozva nov. 1-re kiadó. Külső vásártér 16.

Lakások-Telkek

A Reáliskola-utca 2. sz. ház egészben vagy részben minden órán és minden áron kiadó.

Bocskay-kertben vasuti állomás és posta-ügynökség 9 hold szőlő elköltözés miatt kedvező fizetési feltételek mellett fél holdas részletekben is, eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezsőnél a helyszínen.

Simonffy-utca 55.	Ruhafestő.	Szechenyi-utca 6.
Gözműszó.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Agytoll-tisztító.
Varga-utca 35.	Vegyí-tisztító.	Verbőczy-utca 14.

PALMA

a valódi

KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA.

MINŐSÉGE: ARANY

Friedmann Sámuel

bádogos és vízvezeték-szerelő

„mühelyét áthelyezte”

József kir. herceg-u. 60. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

Kiadó üzlethelyiség.

CSAPÓ-UTCA 18. SZÁM ALATT nagy üzlethelyiség november 1-re kiadó. Felvilágosítást ad dr. Elek Dezső ügyvéd.

Értesítés

1 Barchet blouz	K 1'50-től
1 Delain	K 2'50-től
1 Gyapjuszövet	K 3' - -től
1 Csipke	K 3 40-től
1 Flanel pongyola	K 5' - -től
1 Gyapju plaid	K 3 30-tól
Gyermekruhák	K 1'50-től

Csipke, Selyem, Gáz, Marquiset, Bársány és Posztó Blouzkülönlegességek!

Bársány, Szövet és Barchet gyermekruhák óriási választékban!

Uri, női divat fehéreneműek és harisnyák. Nehéz selyem férfi nyakkendők —70 fil. től. 1 pár szarvasbőr keztyű 1'96 fil.

Leánykabátokban nagy választék!

Reichmann-nál.

Royal szállodával szemben. Piac-utca 85. szám.

ARANYBÁNYA.

Önálló ekzisztenciát szerezhet igyekvő utember vagy hölgy egy székfűzői hely

fiókvezetője

gyanút. Evi kereset 6000-8000 korona. Szigoruan tisztességes dolog, mindenkinek alkalmas, akár falun, akár városban lakik. Bolthelyiség nem szükséges. Hivatásának felhagyása nélkül melékfoglalkozásul üzhető. Tudakozódhain az életleírás közlése mellett „Filialetter Nr. 6. 121.” alatt. Annoncen-Expedition „Propaganda” Wien, XIII/8.

Megbecsülhetetlen

és megfizethetetlen gyógyszerül szolgál rheuma, köszvény, húlék okozta hasogatódás, nyílallás és szuródásoknál a kiváló hatásu

Csillag növényessz.

Hírét és közkegyeltségét különösen annak köszönheti, hogy fent nevezett bajoknál kitűnő hatása van és már rövid idei használat után javulás és gyógyulás áll be.

Gyomorgyengeség, szélgyörcs, fejfájás, köhögés, mellszorulás és több napoként előforduló bajnál :: kipróbált hatása van a ::

„Stella” növényessz. fluid-nak
1 üveg ára 40 fillér.

Mindkét kitűnő gyógyhatásu szer több évi tapasztalás és kipróbálás után került forgalomba. Kiváló hatásuk rendkívül kedvelté és ismertté tette ugyanarra, hogy a legelterjedtebb házi szereknek tekinthetők.

Kapható a készítő REICHARD SÁNDOR Csillag gyógyszerárában Debreczen, Árpád-tér.

Ujdonság! Törv. védte Styria-**UNIVERSAL** kötőgép

az összes pamutvastagságok kötésére, akár finom, akár durva. „Styria”-kötőgépgyár Grác 102. Ismertetések ingyen. Legolcsóbb ár. Részletfizetésre is. Képv. keresetnek

Telefon 945.

Telefon 945.

Tűzifa, szén, mész, cserép, cement, téglák és mindennemű építkezési anyagok legolcsóbb beszerzési forrása

Szügyi Sándornál
Bánffy-u. 6. „Kungária”-malom mellett.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-u. 13.

Sokan keresnek eladó házat a Libakertben, de ott eladó ház nincs! Most van egy! Nagyon jutányos árért meg lehet most venni! Nagy telek! A körút megnyitásával ezen ház 3 utcának a sarkán lesz! Tehát óriási jövője van!

Ezen ház és illetve telek 2 utcára nyúlik, a Libakert-utca és a Viola-utcákra, a ház a Libakert-utcában van, házszáma: 9. Viola-utcán pedig 10 a száma. Tulajdonosa Borsos István úr és neje, a mostani felmérés szerint 430 négyszögöl terület. Van rajta cserepes téglák épület, mely magában foglal két rendbeli lakást, mindegyik egy-egy szoba, külön konyhával és külön nyári-konyhával. Van még egy különálló cserepes épület, egy szoba és nyári konyhával. Van továbbá istálló 3 darab jószágra, eikülöniteft baromfiudvar, olyan nagy sertés-állal, melyben 20 darab sertés elfér kényelmesen, nagy veteményes kert, két jó vízű kúttal. Ára az egész mindenségnek 27 ezer koronára van feladva.

Donogán és Somossy

Debreczen, Nistemplombazár.

Megérkezték az őszi idény ujdonságai:

Női ruhakelmék, selymek, bársonyok, francia flanellek, mosó velezek.

!! Óriási választékban !!

legjobb mosószer

Washall Company Wien
II. Kurzbauergasse 3.

Kapható **Friss Sándor** kereskedőnél Debreczen.

„Kossuth Lajos”

gyógyszertár és vegyészeti laboratorium

DEBRECZEN, PIAC-U. 30. KORZÓ.

Csak Dr. Szelényi Liliom tejcrémje a legjobb arc- és ké. finomító. Vegye meg!

Droguista árucikkek droguista árban, legnagyobb raktár francia, angol, amerikai illatszerekben és kosmetikai cikkekben.
Telefon 5-95.

Dr. Szelényi Arpad, gyógyszerész.

Fickó! Még most sem jögyeztet meg magának, hogy csak **Jacobi antinicotin** szívarká-hűvelty szivok!

Nagyban eladás Adolf és Alexander Jacobi, Wien VIII.

Magyar Fém- és Lámpaárnyár

Részvénytársaság debreczeni fiókja

Piac-utca 85.,

a Royal szállodával szemben.

Ajánlja

az őszi idényre a legújabb stílusú

petroleumlámpáit, villany- és légszeszcillárjait, valamint diszmutárgyait

a legolcsóbb kivittől a legpazarabbig.

Hazai gyártmány.

Ujdonságok megérkeztek **Valódi Királyolaj.**

Kérjük a nagyérdemű közönséget, raktárunkat becses látogatásával megtisztelni.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13

Eladó Szatmáron a Széchenyi-szálloda! Más vállalkozás miatt! Bármily elfogadható áron! Azonnal is átvehető!

Szatmár legforgalmasabb helyén, közel a vasúthoz, Árpád-utca 24. szám alatt. Teljesen újonnan berendezett szálloda, étterem, sörház, pálinkamérés, külön bodega, 5 újonnan berendezett vendégszoba. Van a vendéglős részére 2 szobás lakás mellék-helyiségekkel, 2 konyha, személyzetnek lakás, kitűnő borospince. Öt éves bérleti szerződés, évi bér 4050 korona. Tulajdonos: Popovics Sándor ur.

Telefonszám 632.

Alapítottatt 1893-ban.

Telefonszám 632

Halmágyi Sámuel

fő- és fióküzletébe, Debreczen, Piac-utca

megérkeztek

óriási választékban Sealpiusch felöltők, bársonykabátok, uti és városi bundák, raglanok, intezeti leánykaletők.

Külön nagy szőrmekiállítás!

Persianer, Sealiskin és Garacül kabátok, mindennemű szőrméből karmantyuk és boák, gyermekgarnitúrák, menyasszonyi kabátok dus választékban. Costümök, leányruhák, blousok és pongyolákban legszebb különlegességek.

Olcsó árak!

Angol costüm 30 korona.

Előzőkeny kiszolgálás.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminisztérium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XXXI. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A **Magyar Kir. Pénzügyminisztérium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

Az I. osztály huzása **1912. november hó 21. és 23-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1912. évi október hó 27-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Tolnay.

Hasay.

Legelőcsőbb, legszebb és legjobb

**férfiöltönyökl
és télikabátokl.**

Grünfeld Adolf és Társa

férfi- és fiuruha-áruházában kaphatók

**Debreczen,
Kistemplom mellett.**

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-u. 13.

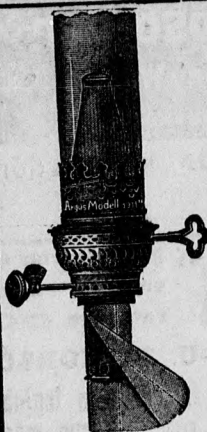
Vasutasok!

Ismét itt volna egy
olcsó ház!

A fűtőházhoz pár percnyire! A Tégláskertben legelő a negyedik ház! Kifűtő lenne e ház fűszerüzletnek is, mert az egész Tégláskertben nincs fűszerüzlet, pedig ott rengeteg vasutas lakik!

A Tégláskertben, Szepesi-utca 8. sz. ház, óriási nagy telekkel. Tulajdonosa: Gabányi István mozdonyfűtő ur és neje. Nagyon olcsóért és kedvező fizetési feltételek mellett megkapható! Cserepes épület, magában foglal három rendbeli lakást, mindegyik egy-egy szoba, konyha, fűskamara, külön baromfi-udvar, sertés- és baromfi óljal, gyümölcsfák.

Mindenütt izzófény! (Pótolja a széngázt és a villamos világítást)
Mindenütt káprázató lényes világosság!

Petroleum-izzófény-égő
„ARGUS”

Modell 1911.

Aranyérmek: Páris, London.

Az 1911-es modellel végre sikerült egy égőt előállítanunk, amely az **összes követelményeknek megfelel.** Ez a **leg-tökéletesebb** és egyetlenegy más rendszer még csak meg sem közelíti. Azonnal ég, **szagtalan**, olyan világos, mint a légszusz, egy liter 15-18 óráig ég.

Könnyebben kezelhető, mint a közönséges lámpa. **Mindenütt alkalmazható**, csak a mendence csavarnyílásának átmérője közlendő. Ára hálával és lámpaüveggel **7-50 korona.** Pót-izzótest **50 f.** Pót-lámpaüveg **40 f.** Az összes rendszerű izzótestek saját gyártása. Árjegyzéket világítási cikkekéről, petroleum-kályhákáról és újdonságokról ingyen és bérmentve. Fizetőképes képviselők és kereskedők kerestetnek.

GASLÜHLICHT-INDUSTRIE. Hauptdepot: **Josef Hirsch**
Wien, VIII., Kochgasse 3.

BUTOR!

Teleph. 377. és 484. sz.

Modern asztalos és kárpitos butorok, lakberendezések, menyasszonyi keletyék óriási választékban.

Varga József

Debreczen, Piac-utca 44. szám

Helybeli pénzintézet pályázatot hirdet a megüresedett

pénztárnoki

állásra. Pályázati határidő **november 1.** Az állás legkésőbb november 15-én elfoglalandó. — Cím a kiadóban megtudható.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-u. 13.

Uri megélhetés!

Biztos kenyér!
Haláleset miatt eladó ház!
Jómenetelű hentes mészáros és fűszerüzlettel

Hadházon!

Minden elfogadható árért és kedvező fizetési feltételek mellett! Ez a ház Hadházon Bocskay-tér 1223 sz. alatt van. Tulajdonosa Lovas Imre ur. Az épület az üzlethelyiségek kivül magában foglal két szobát, konyhát, nagy kamarát, tüvegezett verandát. Van továbbá jóvizű kőkút, istálló 5 darab jószágra, kocsiszin, jégverem, 125 szekér jégre. Van továbbá egy különálló cserepes épületben egy szobás lakás és egy modern fűtőhelyiség, alatta pince, csereppel fedett sertésöl 8 darab sertésre, nagy telek, gyümölcsös, virágos- és baromfi-udvar, gazdasági-kert. Ezen ház öt utcára sarkallik. Az üzleti berendezések és az áruaktár leltár mellett veendők át.

Amerikai Czipő Részvénytrásaság

American Shoe Company Ltd.

Debreczen, Piac-u. 44. sz.

!! 1085 !! Helyi, megyei és interurbán telefonszám !! 1085 !!

**Elsőrendű valódi amerikai női-, férfi- és gyermekczipő-
különlegességek kizárólagos raktára.**

Divatos formák!

Kérje képes árjegyzékünket.

Kitűnő anyag!

Kiadó üzlethelyiség.

DEGENFELD-TÉR 8. SZ. ALATT
sark üzlethelyiség november 1-re kiadó.
Felvilágosítást ad dr. Elek Dezső ügyvéd.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó u. 13

Itt volna egy végtelen olcsó
vétel! Biztos megélhetés! —
Eladó ház üzletekkel, igen jó-
menetelű fűszerüzlet! Italmé-
rés és dohányeladással! Red-
vező fizetési feltételek!

Ezen ház a Vagongyár háta megett
levő Bozzay-telepen, Keresztési-
utca 25/a szám alatt van. Tulajdo-
nosa: Szolnoki Imre ur és neje.

Teljesen új, cserepes épület, van rajta
három üzlethelyiség, igen jömenetelű fű-
szerüzlet, italmérés és dohányeladási en-
gedéllyel. Van továbbá 3 szoba, előszoba
és egy nagy borivó helyiség. Világos pincé,
fáskamara, külön kamara, 80 darab ser-
tésre akol, jó vizű kut, külön baromfi-
udvar baromfi-óllal.

Az ára 13 ezer koronára van fel-
adva, az elmúlt évben pedig 15
ezer koronáért is kérték már.

KONTSEK GÉZA

Nizzai virágcsarnoka

készíti a legremekőbb élővirág- és mű-
virág-sirkoszorúkat nemcsak a legelő-
kelőbb izlésben, hanem a legolcsóbban is

BAJOR IGNÁC
BUDAPEST
ÉPÍTKEZÉSI VÁSÁNYAGOK
ÉS GÉPEK RAKTÁRA.
TELEFON: 14-37

Budapest, V., Szemere-u. 20.

ELSŐ BIZTOSÍTÓ-INTÉZET KATONAI SZOLGÁLAT ESETÉRE

Ó cs. és kir. Fensége József főherceg védnöksége alatt debreczeni vezérképviselőségének irodája:
Piac-u. 77. sz. (Hutflész-ház.) Telefon 11-47.

Biztosított tőkék: 80,000.000 K. : Biztosítéki alapok: 30,000.000 K.

Fiu gyermekek előnyös biztosítása katonai szolgálat és nagykorúság idejére. Leány gyermekek
hozomány és kelengye biztosítása. Élet és halál eseti, özvegyi, aggkori, nyugdíj és járadék biz-
tosítások a legolcsóbb díjtételek mellett. A besorozott fiu gyermekek jelentékeny besorozási
jutalomban, az összes biztosítottak a tiszta nyereség 60%-ában részesednek. **Háboruban** megsebesült
és rokkant tagok az intézet „Rokkant” alapjából időleges vagy állandó támogatásban részesülhetnek.

Friss levegő-szellőztető fűtés egycsaládos házak, iskolák, üzlethelyiségek, termek, stb. részére.

Régi házakba is könnyen bevezethető. Több mint 2200 berendezés kevés év alatt fényes ered-
ménnyel lett elvégezve, minthogy csakugyan egész éges, berendezése és üzeme **olcsó** és ön-
működően szellőztető. Ismertetések ingyen és bérmentve.

LÉGFŰTÉSÉPÍTŐ-TÁRSASÁG

Luftheizungsbaugesellschaft G. m. b. H.
WIEN, XVII/3.

Holland-Amerika Vonal, Rotterdam

Németalföld-Amerikai Gőzhajózási Részvénytársaság Ma-
gyarországon bejegyzett cég.

Hetenkénti hajójáratok

Rotterdam-Newyork- Kanada között.

Iroda: Budapesten, VII., Thököly-ut 10.

RUHA- és KELMEFESTÉS

KOZHIRRE TESSZÜK,

hogy külföldi mosómestert szerződtettünk, miáltal módunkban van nagybecsű megbízóinknak
olyan gallért, kézelőt és fehéreneműt szállítani, mely bármely bel- vagy külföldi tisztítást
ugy szépségben, mint tartóságban messze túlszárnyal.

HRABÉCZY ELSŐ DEBRECZENI GOZMOSÓ VEGYTISZTÍTÓ ÉS RUHAFESTO R. T.

Gyár és főüzlet: **SZÉCHENYI-UTCA 42. SZ.** Telefon 323.
Fióküzletek: Csapó-u. 30. Telefon 668. Halvan u. 11. Telefon 578. Miklós-u. 1. Telefon 1148. szám.
Felvételi telep: **Gillick Ede** uridivat áruháza. Telefon 602.

! FERTŐTLENITETT ÁGYTOLLTISZTÍTÁS !

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

40 láda árut olcsón vettem s most olcsón adom.

1 mtr szép blouzelme 26 fillér. 1 mtr igen szép és jó kreton 28 fillér. 1 mtr jó
minőségű barchet 29 fillér. 1 vég 23 mtr 8811. sz. alatt védett lillom madopolán chif-
fon 10-50 K. 1 mtr valenzien csipke ismét 2 fillér. 1 mtr 120 cm. széles blouz- és
pongyolakeleme (kasán) most 1-20 K. 1 mtr 140 cm. széles kosztümkeleme, kiváló jó
minőség 1-02 K. 1 mtr 120 cm. széles alj és kosztümposztók, új modern kivitel 72
fillér. Sima bársony, minden szín 1-20 K. 1 mtr jó ing- és blouz-zephir 32 fillér.
Schaal kendők, kötények, trico-árak, díszek, szallagok, **solymek**, harisnyák, téli ken-
dők, **szőnyegek**, ágygarnitúrák, fehéreneműek, mindezek, mind olcsón lesznek eladva.

A vétel nem kötelező, — tessék megtekinteni.

Ifj. Molnár Lukács

Rossuth- és Batthyány-utca sark, a színházzal szemben.

Patal utca 12. sz. alatt
kiadó
a Nagy Lajos hírdetési iradatulajdonos házában
két szobás utcai lakás nov. 1-re!
2 szoba, konyha, spájz, faskamara, mosó-
ház használat. Jó vizű kut az udvarban, a
lakásban villanyvilágítás, villanycsengő. A
házban telefon. Villanyos vasúti közleke-
dés. o Nagyon szép rendezett udvar.
Évi hasznobére 400 korona!

Biztos sikerrel

használhatja a prágai házikenőcsőt min-
dentéle sebesülések gondos megvédésére.

40 év óta a puhító nyúlókenőcs, mely Prágai házikenő-
csam néven ismert, mint megbízható kőlé szernek
bizonyult. Ez óvja a sebeket, enyhíti a gyuladást és fáj-
dalimat, hűsítőleg hat és előmozdítja a begyógyulást
és teljes felépülést.

ooo Naponta postaküldés ooo

1 doboz 70 f. A pénz előre küll-
dés mellett. 4 doboz 3 K 16 f.
10 doboz 7 koronáért ausztr-
magyarország minden állomá-
sára bérmentve küldetik.

A csomagoló minden részén a törvé-
nyileg bejegyzett védjegy van. :-:

Főraktár:

B. FRAGNER os. és k. udvari
szállító :-:

a „FEKETE SAS” gyógyszerháza Prága, Kleinselte,
Ecke der Nerudgasse 203.
Raktárak a gyógyszertárakban. — Debreczenben Miha-
lovits Jenő gyógyszerházaiban.

NEIGE DE FLEURS

„VIRÁGHÓ”
az új fajta, tudományosan készült

kéz- és arczkrem

a jelenkor legjobb higiénikus piperesze.
Tuba 80 fill. Mindenütt kapható. Doboz K 1-60.

Most érkezett!

BLUMENSTEIN VILMOS ÜZLETÉBEN

Piacz-utca 14., Bika-szállóval szemben.

1 drb Barchet blous	most csak	2 K 50 fill.
1 » Női posztó blous	» »	3 » — »
1 » Tüll, vagy selyem blous	» »	8 » — »
1 » Fehér szoknya és nadrág csipkedisszel » »	» »	5 » — »
1 » Női himzett vászon ing	» »	2 » — »
1 » Ajouros kávékészlet	» »	5 » — »
1 » Damaszt asztalkendő	» »	1 » 10 »
3 » Nyakkendő	» »	1 » 30 »
3 pár férfiharisnya, téli	» »	— » 90 »
1 mtr doublé mosóflanell	» »	— » 90 »
130 cm. angol kelme métere	» »	1 » 30 »

Óriási választék fekete és színes bársonyokban. Legújabb angol és doublé kelmék.
Férfi és női fehérműek. — Asztal- és kész himzett
ágynemű, stb. **Szigoruan szabott ár.** — Tisztelettel **Blumenstein Vilmos**

Legalkalmasabb bevásár-
lási forrás férfi-, fiu- és
o leánygyermek o
ruhákban
Neumann M.
cs. és kir. udvari és kamarai szállító
Debreczen, Piacz-u. 51.

Linoleum

gyári raktár.

Telefon: 6--44.

Haas Lipót Debreczen, Piacz-utca 49. szám.

Mint hogy üzletemet november havában az

Ipar- és Kereskedelmi Bank volt helyiségébe
Piac-u. 58. sz., megyeház mellé

helyezem át,

igy az összes raktáron levő árukat

mérsékelt árban árusítom.

Az új helyiség világvárosi mintára lesz berendezve.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.